

ΩΡΑ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΠΡΟΗΛΗΡΩΤΕΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐνταῦθα ἔτησί..... Δρ. Νέαι 12
 Ἐν ταῖς ἐπιτροπ. ἔτησί..... " " 45
 Ἐν Τουρκία Ῥωμ. καὶ Αἰγύπτω λίρ. Τ. 4
 Ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ..... Φρ. 26

Ἐκδίδεται καθ' ἑκάστω

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΠΡΟΗΛΗΡΩΤΕΑ

Δι' ἕκαστον στίχον ἀπαξ..... λεπτά 40
 " " " δις..... " 25
 " " " τρίς, καὶ τετράκις 20
 " " " πεντάκις καὶ ἐφεξῆς 15

Γραφεῖον τῆς Ὠρας κατὰ τὴν ὁδὸν Εὐριπίδου ἀριθ. 55.

Ἐκαστοφύλλον τῆς Ὠρας τιμᾶται λεπτῶν πέντε

1881

Τὸ νέον ἔτος εὐρίσκει τὴν Ἑλλάδα ἐτοιμοπόλεμον. Τὰ δικαιώματα αὐτῆς ἐπὶ τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν ἠπειρον ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀμφικτυονίας, ἡ δ' ἀναγνώρισις αὐτῆ ἤγαγε τὸν ἑλληνισμὸν εἰς τὸ δίλημμα, ὅπως προβῆ μέχρι τῶν ἐσχάτων εἰς ἀπόκτησιν τῶν ἐπιδικασθέντων αὐτῷ, ἢ ὅπως παρακλιθῆσιν πᾶσαν ἐν τῷ μέλλοντι ἀξίωσιν ἐθνικῆς ὑπάρξεως.

Ἡ βερολίνοιος συνθήκη καὶ τὸ Π' πρωτόκολλον τοῦ συνεδρίου εἶχον ἐπιβάλλει εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑποχρεώσεις ἐνεργείας· ἀλλ' ἀφοῦ αὐταὶ αἱ ὑπογράφασαι τὴν συνθήκην καὶ τὸ πρωτόκολλον Δυνάμεις ἠμφισβήτησαν τὸ κύρος αὐτῶν, ἡ φρόνησις ὑπεχώρησε τῇ Ἑλλάδι νὰ ὑποβάλῃ ἐπὶ τῆς ἐπὶ νεότεραις σκέψεσι ἐπικρατήσασιν παρα τῆς κυβερνήσεως περὶ τῆς σημασίας τοῦ ἰδίου αὐτῶν ἔργων. Ἡ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπελθούσα ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπουργικὴ μεταβολὴ ἐπήνεγκε τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀναμενομένην τροπὴν. Τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ κ. Γλάδστονος συνεκρότησαν νέαν αἱ κυβερνήσεις τῶν μεγάλων Δυνάμεων σύνοδον ἐν Βερολίνῳ, εἰδικὸν καὶ μόνον ἔχουσαν σκοπὸν τὴν ἄρσιν πάσης ἀσφαλείας τῶν περὶ τῆς Ἑλλάδος ἀποφάσεων τοῦ βερολίνοιου συνεδρίου. Ἡ σύνοδος ἐξετέλεσε τὸ ἔργον αὐτῆς ἀπροσκόπως, ἐπισήμως δ' ἀνεκοινώθη ἡ ἀπόφασις αὐτῆς τῇ Ἑλλάδι καὶ τῇ Τουρκίᾳ· καὶ ἡ μὲν Ἑλλάς ἐπισήμως ἀπεδέχθη τὰ ἐπιδικασθέντα, κλείσασα οὕτω συμβόλαιον πρὸς τὰς Δυνάμεις, εἰς δὲ τὴν Τουρκίαν, προκαλοῦσαν συζητήσεις, ἀπήντησαν αἱ Δυνάμεις, ὅτι οὐδεμίαν ἠδύνακτο νὰ ἐπιτρέψωσιν ἠμφισβήτησιν τοῦ ὑπὸ τῆς συνόδου χαραχθέντος συνόρου καὶ ὅτι ἤθελον ἐξετάσει μόνον τὰς ἐνδεχομένας προτάσεις τῆς Πύλης περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ὀθωμανικοῦ στρατοῦ ἀπὸ τῆς ἐπιδικασθείσης τῇ Ἑλλάδι χώρας καὶ τῆς παραδόσεως τῆς χώρας ταύτης εἰς τὴν ἑλληνικὴν κυβερνήσιν.

Μετὰ τοιαύτην ἐνέργειαν τῆς Εὐρώπης οὐδεμίαν ἐπιτρέπετο ἀναβολὴ τῆς παρασκευῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς κατοχὴν τῆς νέας χώρας, εἰς τὸ ἔργον δὲ τοῦτο ἐπεδόθη τὸ κράτος μετὰ τῆς σοβαρότητος τῆς ἐμπρεπούσης εἰς τὸν ἐκτελοῦντα ἐντολὴν τῆς Εὐρώπης. Ἐντολὴν τῆς Εὐρώπης ἐξεπλήρωσε καὶ ἡ Αὐστρουγγρία καταλαβοῦσα τὴν Βόσναν καὶ τὴν Ἑρζεγοβίνην, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ ἐκτελέσῃ ἀνακρίμακτως τὴν ἐντολήν. Τοῦτο ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἑλλάς ἠτοιμάσθη εἰς πόλεμον.

Ἐνῶ οὕτως ἐξωθουμένη ὑπὸ τῆς Εὐρώπης κατήλθεν ἡ Ἑλλάς εἰς ἀγῶνα περὶ τῶν ὄλων, ἡ δ' ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔργου διατελοῦσα βλέπει τὰς Δυνάμεις καὶ πάλιν συδιασκεπτομένας περὶ τοῦ κύρους τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν.

Τὸ κύρος τῆς ἀποφάσεως τῆς βερολίνοιου συνόδου δὲν

δύνατο· ἠμφισβητήθη ὡς ἠμφισβητήθησαν τὰ περὶ Ἑλλάδος πρὸ τοῦ βερολίνοιου συνεδρίου ἀποφασισθέντα, δύνατο δ' ὅμως νὰ καταργηθῆ, ἂν συναινέσῃ καὶ ἡ Ἑλλάς, πρὸς τὴν συνεβλήθησαν αἱ Δυνάμεις διὰ τῆς ἐπίσημοι πρὸς αὐτὴν ἀνακοινώσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς συνόδου. Ἀλλ' εἶναι δυνατόν κυβερνήσεως ἑλληνικῆς νὰ συναινέσῃ εἰς τοῦτο. Ὅτι συνελήφθη τοιαύτη ἐλπίς ὑπὸ μιᾶς ἢ πλείονων εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων ἀποδεικνύει, πόσον ἀτελής εἶναι ἡ τῶν καθ' ἡμᾶς γνώσις ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Ἐγένοντο ἤδη διαδήματα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν κυβερνήσιν παρὰ μιᾶς τῶν ἐνταῦθα πρεσβειῶν, ἐδήλωσαν δ' αἱ ἄλλαι πρεσβεῖαι, ὅτι εὐαρέστως αἱ κυβερνήσεις τῶν θὰ ἐβλεποῦν τὴν Ἑλλάδα ἀποδεχομένην τὰς διδομένας αὐτῇ συμβουλίας. Τῆς διασώσεως τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας, οὐδὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς ἐνδομύχους κυβερνήσεων τινῶν πεποιθήσεις. Ἀλλὰ καὶ ἂν πᾶσαι αἱ Δυνάμεις πεποιθότως προέτεινον εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν ὑποχώρησιν, καὶ πάλιν αὕτη οὐδένα εἶχε λόγον, ἵνα ἀποδεχθῆ τοιαύτην συμβουλήν. Συμβουλή τοιαύτη οὐδὲν ἄλλο θ' ἀπεδείκνυεν εἰμὴ ὅτι παρὰ τῆς Εὐρώπης οὐδὲν ἔχομεν νὰ ἐλπίσωμεν, ἀλλὰ καὶ οὐδὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν. Ἡ Εὐρώπη διὰ τῆς βερολίνοιου συνόδου ἀπηύθυνεν οὐχὶ συμβουλήν, ἀλλ' ἐπιταγὴν εἰς τὴν Τουρκίαν· ἂν δ' ἡ Εὐρώπη μετὰ τὴν ἀποκρουσὴν τῆς ἐπιταγῆς ταύτης ἀντὶ νὰ ἐπιβληθῆ πρὸς τὴν Τουρκίαν παλινωδοῦσα στρέφεται πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ζητοῦσα παρὰ ταύτης θυσίας ὑπὲρ τῆς Τουρκίας, προδήλως ἡ Ἑλλάς ἀντὶ νὰ πτοηθῆ ἐκ τῆς αἰτήσεως τῶν Δυνάμεων, ὀφείλει νὰ παραδειγματισθῆ ἐκ τῆς διαγωγῆς τῆς Τουρκίας ἀποκρούουσα διακρηθῆν τὴν συμβουλήν. Ἄν ἡ Τουρκία δυστροποῦσα πρὸς τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις τῶν Δυνάμεων ἀμείβεταὶ παρ' αὐτῶν, τί ἔχει νὰ φοβηθῆ ἡ Ἑλλάς ἐπὶ ἀποφάσεως αὐτῶν τῶν Δυνάμεων στηριζομένη, ὅπως ἀποτρέψῃ ἀπαιτήσιν αὐτῶν ἰδιοτελεῖ;

Εὐτυχῶς ὅμως ἡ συμβουλή, ἣν ἡ Ἑλλάς ἀποκρούει, κατὰ τύπους μόνον εἶνε συμβουλή ἀπάσων τῶν Δυνάμεων. Ἡ εὐρωπαϊκὴ ὁμοφωνία εἶνε πολύτιμος εἰς τὰς Δυνάμεις καὶ χάριν αὐτῆς ἀναγκάζονται αὐταὶ ἐνίοτε νὰ καταπνίγωσι τὰς ἰδίας αὐτῶν πεποιθήσεις· ἂν ὅμως δι' ἐνεργείας, μὴ προκαλουμένης παρ' αὐτῶν, ἀποτυγχάνωσι τὰ παρατὰς πεποιθήσεις γινόμενα διαδήματα, χαίρουσιν ἐπὶ τῇ ἀποτυχίᾳ αἱ παρὰ τὰς πεποιθήσεις αὐτῶν ἀναγκασθεῖσαι νὰ μεταχρῶσι τῶν διαδημάτων Δυνάμεις. Τοῦτο κερδίως συμβαίνει ἤδη παρ' ἡμῖν. Ἀπορριπτομένης τῆς περὶ διαιτησίας συμβουλῆς παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἀνακτιῶσι τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἐνέργειαν αἱ Δυνάμεις αἱ χάριν τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας συναινέσασαι παρὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν γνώμην εἰς τὴν περὶ τῆς διαιτησίας πρότασιν.

Αἱ Δυνάμεις αὐταὶ ἐνοοῦσιν ὅτι ἔτι καὶ συμφέρον ἔχουσι νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἀποφάσεως τῆς βερολινείου συνόδου. Ἡ πρωτοβουλία εἰς τὰ τῆς ἐκτελέσεως θ' ἀνήκειν εἰς αὐτάς, ἀλλ' αἰσθάνονται ἀποφασίζουσαι περὶ τῶν καὶ εἰς τὰς σχέσεις τῶν Δυνάμεων καὶ τῶν ἐν ἑαυτῇ συντησάντων τῆς πρωτοβουλίας ταύτης δυσχερῆ ἢ παρολίγη ὡρὰ παρά τῆς; Ἐλλάδος ἄρα ἀναμένοντιν αἱ Δυνάμεις αὐταὶ τὴν ὄρθρην, ἵνα δυνηθῶσι νὰ τῇ προσηγορίᾳ τῆς ὀφειλομένην συνδρομήν.

Οὐδεμίαν σκέψιν εἶνε ἱκανὴ, ἵνα ἐκτρέψῃ τὴν Ἑλλάδα τῆς ὁδοῦ εἰς ἣν εἰσῆλθε. Τὴν πολεμικὴν τὴν Ἑλλάδος ἐνεργεῖαν οὐ μόνον ὁ ἑλληνισμὸς ἀπεκδέχεται, ἀλλ' ἀπεκδέχονται αὐτὴν καὶ αἱ κυβερνήσεις αἱ ἐμμένοντι πιστὰ εἰς τὰς ιδέας, αἵτινες ἐπηγόρευσαν τὴν ἀπόφασιν βερολινείου συνόδου.

Ἐὰν ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν ἀπάναντι τῆς Ἑλλάδος σιάντων τῶν Δυνάμεων, οἷα ἐπισήμως παρ' αὐτῶν δικτυοῦται, ἀναγνωρίζομεν αὐτὴν οὐχὶ φιλικήν· ἂν ὡς ἀνασκησώμεν τὸν διπλωματικὸν πέπλον, βλέπομεν ὑπ' αὐτὸν ἀκμάζουσαν τὴν εὐνοίαν ἐκείνων, οἵτινες ἀδείχθη, ὅτι δύνανται καὶ νὰ ὤφελήσωσι καὶ νὰ βλάψωσι τὴν Ἑλλάδα. Ἄλλ' ἵνα καταστήτωμεν τὴν εὐνοίαν ταύτην ἐνεργόν, δεόν νὰ μὴ πτοηθῶμεν ἐκ τοῦ διπλωματικοῦ κλύματος, ἀλλὰ νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν ἀνδρικήν ἡμῶν περὶ ἐνεργείας ἀπόφασιν ἀναλαμβάνοντες τὴν πρωτοβουλίαν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν ὑπόθεσιν. Ταύτην ἔχει τὸ ἔθνος τὴν ἀποκρίσιν καὶ σοβαρὸν προσβλέπει εἰς τὸ ἀρχόμενον σήμερον ἕως ὡς προσήκει εἰς τὸν ἀποδιδόμενον εἰς ἀγῶνα περὶ τῶν ὄλων, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐόωτον χαιρετίζει αὐτὸ, διότι οὐδέποτε ἀπὸ τοῦ μεγάλου ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος παρῆσθη ὡς σήμερον παρίσταται συνδυασμὸς περιστάσεων εὐνοϊκῶν πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ὑπόθεσιν.

Ἐπιθεώρησις τοῦ λήξαντος ἔτους

Φιλόσοφος τις τοῦ τελευταίου αἰῶνος, ὁ Διδερότος, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, ὠνόμαζε τὴν διπλωματικὴν ἀκλίβανον ἀεὶ ποτε θερμαινόμενον καὶ οὐδὲν σχεδὸν κατορθοῦντα νὰ ἐψήσῃ. Τὸν ὄρισμόν τοῦτον φαίνεται πληρέστατα δικαιολογοῦσα ἡ ἐπισκόπησις τοῦ λήξαντος ἔτους, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἐργάσθησαν μετὰ μοναδικῆς δραστηριότητος οἱ διπλωμάται. Οὐδεμίαν ἄλλην ἐνθυμούμεθα δωδεκαμηνίαν γοημωτέραν διακινώσεων, ὑπομνημάτων καὶ ἐγκυκλιῶν καὶ μᾶλλον στείραν γεγονότων. Ἐξαιρέσει τῆς ἀλλαγῆς κυρίου πολίχνης τινος εἰς μόνους τοῦς λεμβούχους τοῦ Ἀδριακοῦ μέχρι χθὲς γνωστῆς, οὐδὲν εὐρίσκει νὰ μνημονεύσῃ συντελεσθὲν ὁ χρονολόγος, μόνη δὲ ἀκριβὴς ἐπιγραφή τῆς ἱστορίας τῆς περιόδου ταύτης ἦθελεν εἶνε αἰστορία τῶν ἐν σωτηρίᾳ ἔτει 1880 ρηθέντων καὶ γραφέντων, ὧν τὸ ἀποτέλεσμα, ἂν πέρωται νὰ ἔχωσι τοιοῦτο, ἐκληροδοτήθη ἀνελλιπῶς εἰς τὸ ἐπιόν ἔτος. Ἰκανῶς ἀνοοῦσιν νομίζοντες τὴν λεπτομερῆ ἀνέλιξιν τοῦ ὄγκου τοῦτου διπλωματικοῦ φρεσίνου, οὐδὲν ἕκαστον ἔγγραφον προῦκάλεσεν ἢ δὴ ἀνώτερον ἕως τῆς ἀξίας τοῦ κειμένου σχόλια, θέλομεν περιορισθῆ συνοπτικῶς μνημονεύοντες τῶν κυριωτέρων φάσεων, δι' ὧν διήλθε καὶ πάλιν χωρὶς οὐδὲ βῆμα νὰ προχωρήσῃ πρὸς αἰτίαν λύσιν τὸ ζήτημα τῆς Ἀνατολῆς ἢ μᾶλλον τὸ τοῦ συλβιβασμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ ἀσυμβιβαστῶν συμφερόντων τῆς Εὐρώπης.

Ὁ ἐγγύπτων εἰς τὸ κείμενον τῆς βερολινείου συνθήκης παρατηρεῖ, ὅτι οἱ ὅροι αὐτῆς δύνανται νὰ διακρίβωσιν εἰς δύο ἀκριβῶς ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένας κατηγορίας, τοῦς ἀμέσως ἀπτομένους τῶν συμφερόντων μεγάλης τινος δυνάμεως, καὶ τοῦς εἰς μόνην τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν ἀνατολικῶν λαῶν ἀφορῶντας, εἰς τοῦς ὁποίους ἐμμέσως

μόνον διεφέροντο οἱ ὑπογράφαντες τὴν συνθήκην. Ἄν μετὰ τοῦτο ἀναπολήσῃ τὴν ἐπιτα πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς συνθήκης ταύτης ἐνεργεῖαν τῆς Εὐρώπης, ἄγεται νὰ πιστεύσῃ, ὅτι μόνον τῶν πρώτων τὸ κύριον ἐθεωρήθη ὡς ἀναμφισβητήτως καὶ κατεπειγόντως ὑποχρεωτικόν, τῶν δὲ ἄλλων ἢ ἐκτελέσει ἐφαίνετο κατὰ σιωπηλὴν συμφωνίαν κατὰ τοσοῦτο μόνον νὰ ἐκτελεσθῇ, καθ' ὅσον ἦτο δυνατόν οὐ μόνον ἄνευ βιασίων μέτρων καὶ κινδύνου τῆς εὐρωπαϊκῆς ἡσυχίας, ἀλλὰ καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ζήτησεως τῶν ἀποκρῦφων συμφερόντων καὶ σκοπῶν, τοῦς ὁποίους ἐπεδίωκεν ἐκάστη δύναμις ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Αἴμου. Εἰς τὸ τελευταίον τοῦτο ἐνέκειτο πρὸ πάντων, ὁ κόμβος τοῦ ζητήματος, καθ' ὅσον ἂν αὐτὰ ἠεροῦντο οὐχὶ προσωρινῶς ἀλλ' ὀριστικῶς καὶ ἄνευ ὀπισθοβουλίας εἰς τὰ ἐν Βερολίῳ ἐπιτευχθέντα. δὲν ἐλέπομεν ποῖον κίνδυνον ἠδύνετο νὰ διατρέξῃ ἡ Εὐρωπαϊκὴ εἰρήνη ἐκ πίεσεως πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἀποφασισθέντων κοινῆς, εἰλικρινοῦς καὶ ὁμοφώνου, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἤθελε καμφθῆ ὡς κάλαμος ἡ Τουρκία. Ἡ μόνη εἰς τοῦτο δυνατὴ ἐνστάσις εἶνε ὅτι καὶ θέλουσα δὲν ἠδύνετο ἡ Πύλη νὰ ὑπακούσῃ ἄνευ κινδύνου ἀποσυνθέσεως τοῦ ἀναγκαίου εἰσέτι τῇ εὐρωπαϊκῇ ἰσορροπίᾳ τουρκικοῦ κράτους, ἂν διὰ μιᾶς παρεχῶρι ἀλβανικὴν γῆν τοῖς Μαυροβούνιοις, δύο τῇ Ἑλλάδι ἐπαρχίας, αὐτόνομον ὑπαρξῖν τοῖς ἐν Εὐρώπῃ χριστιανοῖς αὐτῆς ὑπηκόους καὶ ριζικὰς τοῖς ἐν Ἀσίᾳ μεταρρυθμίσεις. Δύσκολον ὅμως φαίνεται ἡμῖν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ ἐν Βερολίῳ συνελθόντες πρὸ πάντων δὲ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀγγλίας, ἠγγόνουν ἐπιδαψιλεύοντες ἐδαφικὰ ἢ διοικητικὰ εὐεργετήματα τοῖς ἐν Ἀνατολῇ χριστιανοῖς τὰς δυσχερείας, καθ' ὧν ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὄρων τούτων τῆς συνθήκης ἐμελλε νὰ προσκρούσῃ, ἀφοῦ μάλιστα αὐτὰς ταύτας ἀντέταξαν μετ' ὀλίγον ὡς ἀποκρίσιν τῆς βραδείας ἢ ἀτελοῦς αὐτῆς ἐφαρμογῆς. Ὅπως δὴ ποτε ἐφῆσεν ἐπὶ τοῦ διλήμματος νὰ πιστεύσῃ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Εὐρώπης ἢ κυρώσαντας ἐκ μωπίας ὄρους ἀνεφαρμόστους ἄνευ διασείσεως ἐκ βάρων τοῦ τουρκικοῦ κράτους, ὅπερ ἐκαυχῶντο ὡς σώσαντες καὶ στερεώσαντες ἐν Βερολίῳ, ἢ ἐκ τῶν προτέρων ἀπόφασιν ἔχοντας, νὰ θεωρήσωσιν ὡς ἐποσειδιὴ καὶ οὐδόλους κατεπιγούσαν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν εἰς τοῦς γείτονας καὶ τοῦς ὑπηκόους τοῦ Σουλτάνου διατάξεων τῆς συνθήκης. Ἡ τελευταία τῶν ὑποθέσεων τούτων ἀπεδείχθη ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα πολὺ τῆς πρώτης βασιμωτέρα. Οὐσιώδεις ὅροι τῆς συνθήκης ἦσαν οἱ ὀρίζοντες τὰ ἐκ τοῦ πολέμου λάφυρα τῆς Ρωσικῆς, οἱ ἐγείροντες αὐστριακὸν πρόχωμα κατὰ τῆς περαιτέρω αὐτῆς προόδου πρὸς νότον καὶ οἱ διὰ τῆς προσταρτησεως τῆς Κύπρου καὶ τῆς Βοσνίας ἀσφαλιζόντες τῇ λόρδῳ Βηκονσφιλδ καὶ τῇ κόμητι Ἀνδρέᾳ Ὀθριαμβευτικὴν δεξιῶσιν ἐν Βιέννῃ καὶ Λονδίῳ, ἐνὶ λόγῳ οἱ ἀμέσως σχετιζόμενοι πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Εὐρώπης, οἱ δὲ ἀφορῶντες εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἦτοι τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν οἰκούντων αὐτὴν λαῶν ἐφαίνοντο περιληφθέντες ἐν τῇ κειμένῳ τῆς συνθήκης μόνον ὅπως καταστρέψωσιν αὐτὴν μᾶλλον εὐπρόσπον, πρὸς ἀζήμιον ἱκανοποίησιν τοῦ ἐμφύτου παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ αἰσθηματος δικαιοσύνης καὶ προσωρινῆν τοῦλάχιστον κατασίγασιν τῶν κραυγῶν τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ ἀντιπολιτεύσεως. Καὶ οὕτως ὅμως ἐξηγέρθησαν οἱ φιλελεύθεροι θεωροῦντες ὡς ἀδικηθέντας ἦτοι ὀλίγα λαβόντας τοῦς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς πρὸ πάντων δὲ τὸν ἑλληνικόν. Ἀκμαζούσης ἔτι τῆς ὑπὲρ ἡμῶν σταυροφορίας ταύτης παρετήρει ἡ «Ἔρα» ἐν τῇ ἐπιθεωρήσει τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτι οὐσιώδεις ἐλάττωμα τῆς συνθήκης ἦτο οὐχὶ ὅτι ὀλίγα παρεχῶρι τοῖς ἀνατολικῶς λαοῖς, ἀλλ' ὅτι οὐδὲ ταῦτα ἐπρόνοιον ν' ἀσφαλίσει αὐτοῖς ὅπως δὴ ποτε, ρητῶς δὲ μάλιστα ἀπέριψαν οἱ συμβαλλόμενοι ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτῶν συνεδριάσει πᾶσαν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν περὶ ὑποχρεώσεως αὐτῶν εἰς ἐκ-

τέλεσιν τῶν ἀποφασισθέντων, ἤτοι περὶ καταναγκασμοῦ τῆς Τουρκίας. Ἐφ' ὅσον παρῆντο ὁ χρόνος τὸ ἐλάχιστον διὰ τῆς συνθήκης καθίστατο μᾶλλον κεραιφάνες, ὁ δὲ διχατῆς αὐτῆς εἰς διατάξεις προωρισμένας νὰ ἐκτελεσθῶσι καὶ εἰς ἄλλας προωρισμένας μόνον νὰ θεωρηθῶσιν ἐξηνήκασε μετ' οὐ πολὺ τούτῳ πρωταγωνιστήσαντας ἐν Βερολίῳ νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰς μᾶλλον τερατώδεις καὶ ἀπιστεύτους ἀντιφάσεις. Εἰς τοὺς μεμφομένους αὐτὸν, ὅτι ἐξηπάτησε καὶ ἐπρόδωκε τὴν Ἑλλάδα, ἀπεκρίνετο ὁ ἀγγλος πρωθυπουργὸς ὅτι ἂν ἐναντίας ἔδωκεν αὐτῇ δύο μεγάλας ἐπαρχίας· εἰς τοὺς ἐρωτῶντας πότε τέλος πάντων παραχωροῦνται αὐταὶ ἀπάντη ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, «ὅτι τὸ ζήτημα ὄζει περίττιδος.» Παρὰ μὲν τοῦ λόρδου Βεικονσφίλδ ἐμυθολογεῖται ὅτι ἔχοντες μέλλον πρόβει νὰ περιμένωμεν, παρὰ δὲ τοῦ λόρδου Σάλσβαρη ὅτι σοὶ παρέχοντες ἀπατηλὰς ἐλπίδας ἐξωθοῦσιν ἡμᾶς εἰς ἀνίστην ἀγῶνα», ἐν ἄλλοις λόγοις ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ περιμένωμεν τίποτε. Ὁργανὰ πρὸς πραγματοποιήσασιν τῶν μὲν ἐκτελεσίων ὄρων τῆς συνθήκης ἦσαν οἱ στρατοὶ τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Αὐστρίας, πρὸς δὲ ἐφαρμογὴν τῶν ἀφορώντων ἡμᾶς ἐν μόνον ἐπιτρέπετο ἡ πειθὴ.

Καίτοι εὐνοηθέντες διὰ θετικωτέρων ὑπὲρ αὐτῶν διατάξεων εὐρίσκοντο πράγματι εἰς ἴσην πρὸς ἡμᾶς μοῖραν οἱ Μαυροβούνιοι καὶ οἱ ἀναμένοντες διουικητικὴν χειραφέτησιν Χριστιανοὶ ὑπῆκοοι τοῦ Σουλτάνου. Περὶ διεθνῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐφαρμογῆς ἐπαρχιακῶν οργανισμῶν ὀλίγος ἐγένετο λόγος, ἐλλειπόντων τῶν ἀναγκαίων πρὸς τοῦτο χρημάτων. Διοικητῆς τῆς Θεσσαλίας ἔλειεν ὁ Σερκέτ πασᾶς, τὰς ἀσιατικὰς ἐπαρχίας ἐνέμοντο οἱ Κοῦρδοὶ ἀνενοχλήτως, ἡ δὲ διπλωματία ἤρκειτο εἰς παραστάσεις καὶ παραινέσεις ἐν πληρεστάτῃ γνώσει, ὅτι οὔτε ἤθελεν, οὔτε ἴσως ἠδύνατο ἡ Πύλη νὰ ὑπακούσῃ. Ὁ πάντα ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψιν ἀναγκάζεται νὰ θεωρήσῃ τὸν ἐν Βερολίῳ συμβιβασμὸν, ἀπογοινοῦμενον τῶν εἰκονικῶν αὐτοῦ ὄρων, ὡς εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέψαντα κατ' οὐσίαν εἰμὴ μόνον εἰς τὸ νὰ παράσῃ τοὺς συμβαλλομένους ἀμέσως μὲν συμμετοχῶν εἰς τὸν προκλήθέντα ὑπὸ τῆς Ρωσίας πρῶτον διαμελισμὸν τοῦ τουρκικοῦ κράτους, κατὰ δὲ τὴν θεωρουμένην προτεσῆ καὶ ἀναπόφευκτον αὐτοῦ κατάπτωσιν ἀσφάλειαν κατὰ τῆς ἀρπαγῆς ὑπὸ τῶν Ρώσων τῆς λεοντείου μερίδος καὶ παροχὴν ταύτης ἐπὶ δικαίᾳ ἀμοιβῇ εἰς τὴν Αὐστρίαν. Ἀπὸ διετίας ἤδη οἱ συντάκται τοῦ βερολινείου συμβιβασμοῦ προσήλουν τὸν ὀφθαλμὸν, ὁ μὲν πρὸς νότον τοῦ Αἴμου, ὁ δὲ εἰς τὴν ἀλβανικὴν παραλίαν, ἕτεροι εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν καὶ ἄλλοι εἰς τὴν ἀνταλλαχὴν τῆς πόλεως ταύτης ἀντὶ τῆς Τεργέστης ἢ καὶ τῆς Βιέννης, κωφερόντες εἰς τὰς ἐπικλήσεις καὶ συνιστῶντες ὑπομονὴν εἰς τοὺς ἀπαιτοῦντας τὰ ἀδύνατα, ἤτοι τὸ ἐπιδικασθὲν αὐταῖς τεμάχιον Τουρκίας ἢ κρείττονα ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ Σουλτάνου τύχην. Ἐπὲρ τῶν τελευταίων τούτων εἰργάζετο εὐλιμνῶς ἡ μόνη καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς συνθήκης, ἀφιλοκερδῶς ἐργασθεῖσα Γαλλία. Εἰς τοιαύτην εὐρίσκετο ἀρχομένου τοῦ ἔχρος τὸ ζήτημα θέσιν, ὅτε ἐπῆλθεν ἡ μεταβαλοῦσα κατ' ἐπιρρῶναιαν τοῦλάχιστον τὴν ὄψιν τῶν πραγμάτων ἀπροσδόκητος ἐν Ἀγγλίᾳ τροπὴ τῆς κοινῆς γνώμης. Ἐνῶ πρὸ μικροῦ ἔτι τὰς κραυγὰς τῶν φιλελευθέρων κατὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ λόρδου Βεικονσφίλδ ἀνόμεζεν ἡ πιστὴ ἡχώ τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ κοινῶ φρονήματος, οἱ Κ α ρ ο ἰ ἀνάξιας τῆς προσοχῆς τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ», ἀφῆνης ὁ λαὸς οὗτος συνετάχθη πρὸς τοὺς ἀνάξια τῆς προσοχῆς αὐτοῦ λέγοντας τὴν προτεραιαν διὰ κολοσιαίας πλειοψηφίας. Τὰ αἷτια τοῦ ἀπροσδοκῆτου τούτου ἄλλατος πολὺπλοκα ὄντα καὶ ποικίλα, δύσκολον ἤθελεν εἶνε νὰ ἐκτεθῶσιν ἐνταῦθα μετὰ τῆς δευτέρας συντομίας. Πρωτεύον ὅμως μεταξύ τούτων φαίνεται ἡ ἐκ τῆς συμπλώσεως πολλῶν γεγονότων ὄψιμος ὀπωσοῦν ἀνακάλυψις ἰκανῶς μεγάλης δυσαναλογίας μεταξύ τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων τοῦ ἡγέτου τῶν συντηρητικῶν.

Περὶ ὑπουργοῦ τινος τῆς Μεγάλης Αἰκατερίνης λέγεται, ὅτι θέλων νὰ θαμβώσῃ τὴν περιηγουμένην ἄισσαν διὰ τῆς ἐπιδείξεως τῆς ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτοῦ ὀλιβιότητος τῆς Ρωσίας παρέταξεν εἰς τὴν δέουσαν ὀπτικὴν ἀπόστασιν ἐκατέρωθεν τῆς λεωφόρου θεατρικὰ παραπετάσματα εἰκονίζοντα μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομὰς, εὐδαίμονας ἐπαύσεις, χρυσίζοντας στάχεις καὶ παχυχλόους λειμῶνας. Τὴν αὐτὴν περίπου μέθοδον, ἐρχίνετο μέχρι τινὸς μεταχειρισθεὶς καὶ ὁ Βεικονσφίλδ πρὸς ἐκθάρβωσιν τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ, ὅτε μὲν κωνώμενος ὅτι ἠδυνήθη νὰ σύρῃ ἀναμωρεῖ ἐκ τοῦ ὠτίου τὴν Ρωσίαν εἰς Βερολίον, ὅτε δὲ ἐπιδεικνύων τὴν Κύπρον, ἄλλοτε παριστῶν τὴν Μικρασίαν μεταμορφωμένην μετ' ὀλίγων εἰς ἀνήθραν ἀγγλικὴν ἀποικίαν, τὰς Ἰνδικὰς κτήσεις ἀσφαλισθείσας δι' ἀνυπερβλήτων ἐπιστημονικῶν ὀρίων ἢ εἰκοσάκις χιλίας μυριάδας ἀπανταχοῦ τῆς ὑψηλοῦ ἐσκαρμέντων ὑπνικῶν καὶ ἀποικίων τῆς Ἀγγλίας μελλούσας νὰ συσφιχθῶσιν εἰς συμπαγῆς γιγάντειον κράτος, δυνάμενον νὰ παρατάξῃ ἀντάξιον αὐτοῦ στρατόν. Ἀπὸ τῶν μεγαλοπρεπῶν τούτων ὀνείρων ἤλθον δυστυχῶς νὰ ἐξεγείρωσι τοὺς ἀκρατὰς τοῦ εὐφραντάτου ἀγορητοῦ, αἱ ὄρωγαί τῶν Ἰρλανδῶν γεωπόνων, τὰ γερεὰ κέραιονα τῶν ἐν Μικρασίᾳ λιμοκτονούντων ἢ σφαζομένων ὑπὸ τῶν Κιρκασίων, ἡ μάχηρα τῶν Ἀργανῶν καὶ τὰ ἀκόντια τῶν Ζουλοῦ. Τὸ βεικονφιλδεῖον οἰκοδόμημα ἐγγύτερον ἐξετασθὲν ἀπεδείχθη ἰκανῶς ὀμοιον πρὸς τὰ χάρτινα μέγαρα τοῦ συμβούλου τῆς Αἰκατερίνης, ὁ δὲ ἀκριβὴς ἰσολογισμὸς τῆς πολιτείας τῶν συντηρητικῶν οὐδὲν ἄλλο παρίστα εἰμὴ πολυδαπάνους, αἰματηρὰς καὶ ἤδη μαρανθείσας ἐν Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ δάφνας, ἐν δὲ Εὐρώπῃ περιορίζετο εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῆς Ρωσίας διὰ τῆς Αὐστρίας ὡς ἐπιδόξου διαδόχου τῶν κτήσεων τοῦ Σουλτάνου. Κατὰ τῆς ἀντικαταστάσεως, πρὸ πάντων ταύτης, ἦν ἐν ἐλλείψει ἄλλου ἐξύμνου ὡς ἀγγλικὸν τρόποσιον οἱ συντηρητικοὶ ἐξηγέρθη ὁ Γλάδστων, ἀνακράξας τὸ πολύκροτον ἐκεῖνο· «Κάτω τὰς χεῖρας!» ὅπερ συνετράχε ἀπασαν τὴν Εὐρώπην καὶ τὸν ἀνέδειξε τὴν ἐρκεῖαν πρωθυπουργόν. Ἀπὸ τῆς ἀνάδου αὐτοῦ εἰς τὴν ἐξουσίαν ἀρχεται κυρίως ἡ ἱστορία τοῦ παρόντος ἔτους, περιοριζομένη ὀλόκληρος εἰς μόνον τὸν ἀγῶνα ὃν ἀνέλαθεν ὅπως ἀποδώσῃ εἰς τοὺς Ἀνατολίτας τὴν Ἀνατολήν.

Τοῦ κ. Γλάδστωνος ἐθαυμάσαμεν πάντοτε τὸν χαρακτῆρα καὶ τοὺς λόγους, πεποιθητὴν ὅμως εἰς τὴν εὐδύωσιν τῶν ἔργων αὐτοῦ οὐδέποτε εἴχομεν μεγάλην, φρονούντες ὅτι αἱ διπλωματικαὶ δάφναι ἀνήκουσι δυστυχῶς ἀκῶσι εἰς τοὺς ἀντὶ τοῦ δικαίου περιοριζομένους νὰ ἐξευρίσκωσι καὶ νὰ ἐπιδώκωσι μόνον τὸ ἐκάστοτε κατορθωτόν. Καὶ οὕτω ὅμως τὸ νὰ κρίνῃ τις τὸν ἀγῶνα, ὃν ἀνέλαθεν ὁ ἀνὴρ καὶ νὰ προεικᾶσῃ τὴν τελικὴν αὐτοῦ ἔκβασιν ἐκ τῆς ἀπέλπιδος θέσεως, εἰς ἣν ὁ ἀγὼν οὗτος φαίνεται εὐρισκόμενος κατὰ τὴν παρούσαν ὄραν ἤθελεν εἶναι ἐπίσης ἀδικον ὅσον καὶ τὸ νὰ κρίνῃ ἐν ὄρα ἐντελοῦς ἐκλείψως περὶ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. Ἐκκρεμοῦς ἔτι οὔσης, ὡς ἐλπίζομεν, τῆς ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων καὶ καταπιεζομένων ἐστρατείας, δικαιοτέρας καὶ ἀσφαλέστερας φαίνονται ἡμῖν αἱ κρίσεις οὐχὶ ἐκ τῶν παρόντων ἀλλ' ἐκ τῶν προτέρων. Καὶ εἰς ταῦτα ὅμως περιοριζόμενοι ἀναγκαζόμεθα νὰ ὀμολογήσωμεν ὅτι τὸ σχέδιον τοῦ Γλάδστωνος, ὀλον ἐξάγεται οὐχὶ ἐκ τῶν βιασμητικῶν αὐτοῦ ὡς ἀντιπολιτευομένου, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐσκεμμένων αὐτοῦ δηλώσεων ὡς πρωθυπουργοῦ καὶ ἀνεξαρτήτως παντὸς ἀπροβλέπτου τυχήματος καθ' οὗ ἠδύνατο νὰ νικηγῆται, περιέκλειεν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ βαρὺ στοιχεῖον ἀποτυχίας, ἤτοι ἀντίρρῃσιν ἀνοικονόμητον καὶ μεγάλην. Τὸ σχέδιον τοῦτο συνίστατο κατ' οὐσίαν εἰς τὴν διὰ τῆς κοινῆς συμπράξεως τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων ἐκτέλεσιν τῶν εὐνοϊκῶν τοῖς λαοῖς τῆς Ἀνατολῆς διατάξεων τῆς βερολινείου συνθήκης. Ἀλλ' ὅτε εἰς τοιοῦτο ἀπεδύετο ἐπιχείρημα προφανὲς ἤδη εἶχε καταστῆ ἐκ διετοῦς πείρας ὅτι εἰς τοιαύτην διόλουδῆποτε καταναγκασμοῦ ἐκτέλεσιν τῶν ὄρων τούτου.

των ἀντέκειντο τὰ συμφέροντα καὶ οἱ μύχιοι πόθοι κυβερνήσεων τινῶν, αἵτινες κατ' οὐδένα τρόπον ἔστεργον νὰ διακυβευθῇ τὸ κράτος τοῦ Σουλτάνου, ἀνέτοιμοι οὐταί εἰς τὸν ὑπὲρ διανομῆς τῆς κληρονομίας ἀγῶνα. Τὸ λόγιον. α' Ἡ Τουρκία πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῇ ἢ ν' ἀποθάνῃ· εἶχε ἀντικατασταθῇ σιωπηλῶς διὰ τοῦ, α' Ἡ Τουρκία, πρέπει ν' ἀγωνιᾷ ἀμεταρρυθμιστος μέχρι οὐ κανονισθῇ μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων τὸ ζήτημα τῆς διαδοχῆς. β' Ἡ ἀνάγκη τῆς τοιαύτης παρατάσεως τῆς τουρκικῆς ἀγωνίας εἶχε ἀναγνωρισθῇ ὡς ἀναμφισβητήτως ὑπερέτρα τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀφορώντων εἰς τοὺς Μαυροβουνίους, τοὺς Ἕλληνας, καὶ τοὺς ὑπηκόους τοῦ Σουλτάνου ἄρθρων τῆς συνθήκης, ὧν τὸ κύριον ἔπαυεν, ἅμα δι' αὐτοῦ ἠπειλεῖτο ἀσύμφορος ἐπίσπευσις τῆς μοιραίας καταστροφῆς. Τὴν τοιαύτην τῆς συνθήκης σιωπηλὴν ἐρμηνείαν ἐγνώριζεν βεβαίως, ἀλλὰ κατ' οὐδένα τρόπον ἔστεργε ν' ἀναγνωρίσῃ ὁ κ. Γλάδστων, ὁ ἐπιχειρήσας νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν εἰλικρινῆ αὐτῆς ἐφαρμογὴν διὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας, ἥ-τοι διὰ τῆς συνεργασίας αὐτῶν ἐκείνων, ὧν τ' ἀπόκρυφα συμφέροντα ἀντέκειντο εἰς τοιαύτην ἐφαρμογὴν. Τὸν παράγοντα τῶν συμφερόντων τούτων ἐξήρῃσεν ὁ τίμιος Ἄγγλος ὡς ἀνήθικον ἐκ τῶν ὑπολογισμῶν αὐτοῦ. Ἐκ τῆς ἀνηθικότητος ὅμως ταύτης οὐδὲν εἶπετο ὅτι ἦτο ὁ παράγων καὶ πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος περιττός. Ἄν ἡ αἰδῶς καθίστα δυσχερὲς τοῖς προσκαλουμένοις εἰς κοινὴν ἐργασίαν πρὸς ἐκτελέσειν τῶν ὅσα οἱ ἴδιοι ἀπεφάσισαν, ν' ἀντιτάξωσιν εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην ἐποφθαλμίαις καὶ συμφέροντα μὴ δυνάμενα νὰ ὁμολογηθῶσιν, εὐκολον ἀφ' ἑτέρου ἦτο αὐτοῖς κατὰ τὴν συνεργασίαν νὰ θυσιάζωσιν ἐν τῷ κρυπτῷ εἰς τὰ συμφέροντα ταῦτα τὸν ὀρθὸν δῆθεν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν. Ἡ εὐρωπαϊκὴ σύμπνοια τοῦ κ. Γλάδστωνος ἐν περιπτώσει ἐπιτυχίας ἔπρεπεν ἐξ ἀπαντος νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐφαρμογὴ εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς καλουμένης ὑπὸ τῶν μελοποιῶν «συμφωνίας τῶν διαφωνιών», τὸ δὲ κατόρθωμα ἐφάμιλλον τοῦ μουσικοῦ τολμήματος τοῦ Μαγερβέιρου, ἐπιτυχόντος ἐν τοῖς «Οὐγενότοις» νὰ συνηχῶσιν ἀρμονικῶς τρεῖς ἐπὶ τῆς ἑσπέρης στρατιωτικαὶ μουσικαὶ, ἴδιον ἐκάστη παιανίζουσαι μέλος.

Τὰ πρῶτα ἐν τούτοις μέτρα τοῦ νέου ὑπουργείου ἐστῆθησαν διὰ πληρεστάτης ἐπιτυχίας. Ἡ Γαλλία χαιρούσα ὅτε εὖρε τέλος πάντων συνοδοιπόρον ἐν τῇ ὁδῷ τῆς εὐθύτητος, ἦν ἀπὸ διετίας διήνυε μεμονωμένη, ἔτιεν αὐτῷ ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας, ἡ Αὐστρία ὑπεσχέθη νὰ καταβιβάσῃ τὰς ἰδικὰς τῆς, οἱ ὑπόδουλοι ἀνατολίται ἤλιπταν κρείττονα χιμήρας, οἱ Βούλγαροι εἶδον χρυσᾶ ὄνειρα, ἡ Τουρκία πρῶτην φορὰν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συνθήκης ἐφάνη ἐνθυμηθεῖσα ὅτι ἀνεγράφοντο ἐν αὐτῇ διοικητικὰ μεταρρυθμίσεις καὶ εἰς ἡμᾶς· αὐτοὺς ἐφάνη λαμβάνουσα πραγματικὴν τινα ὑπόστασιν ἢ ἐπιδιαισθεῖσα ἡμῖν ἐν Βερολίῳ εὐσεθῆς εὐχῆ. Ἐτι κάλλιον διέκειτο τὸ νέον ὑπουργεῖον ἐσωτερικῶς, ἐρχόμενον νὰ ἐφαρμόσῃ σχέδια ἐκ διαμέτρου ἐναντία εἰς τὰ τῶν προκατόχων του καὶ ἐν τούτοις ἀκριβῶς σύμφωνα τῇ συνθήκῃ ἐφ' ἣ οὔτοι ἐμεγαλοφρόνου. Τοῦτο καθίστα τὴν θέσιν τοῦ φιλελευθέρου ὑπουργείου οὐ μόνον ἠθικῶς, ἀλλὰ καὶ λογικῶς ἀκαταμάχητον, ἀφοῦ ἀδύνατον ἦτο εἰς τοὺς ἀντιπάλους ν' ἀντιτάξωσιν αὐτῷ τὴν σιωπηλῶς ἐπικρατήσαντα καὶ πρακτικὴν μὲν ἴσως, οὐχὶ ὅμως καὶ εὐπρόσωπον θεωρίαν τοῦ διαιρετοῦ τῆς συνθήκης εἰς ὁροὺς ἐκτελεσίμους καὶ εἰς μὴ τοιοῦτους. Τοιαῦτα ἔχων ἐφόδια προέβη ὁ Γλάδστων εἰς τὸν ἐπίμοχθον ἀγῶνα τοῦ ἐξαναγκασμοῦ οὐχὶ κυρίως τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ συνεργατῶν εἰς τὸ νὰ προτιμήσωσιν ἰδιοτελεῶν ἐφέσεων ὅσα ἐκώρυσαν ὡς ὀρθὰ καὶ δίκαια ἐν Βερολίῳ.

Παρατρέχοντες τὴν ὑπερβαίνουσαν τὰ ὅρια τῆς ταχέως ταύτης ἐπιθεωρήσεως ἀνάλυσιν τῶν διπλωματικῶν κειμένων περιοριζόμεθα εἰς μόνον τὰ δύο σπουδαιότερα ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας τοῦ κ. Γλάδστωνος, τὴν ὑπὲρ ἡμῶν συνδιάσκεψιν καὶ τὴν ναυτικὴν διαδήλωσιν ὑπὲρ τῶν Μκυ-

ροβουίνων. Τῆς πρώτης ἢ ἀνέλπιστος καὶ ἀπρόσκοπτος ἐπιτυχία καὶ ἡ πέραν πάσης ἐλπίδος εὐνοϊκὴ ἡμῖν ὁμόφωνος αὐτῆς ἀπόφασις ἐξακολουθοῦσιν ἀποτελοῦσαι σκοτεινὸν αἴνευμα, τοῦ ὁποῦ οὐδεμία μέχρι τοῦδε ἐπροτάθη οὐδ' εὐλόγοιανὴς κἀν λύσις. Τί παθόντες καὶ τί σκοποῦντες οἱ μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης τοσοῦτον ἐπιφυλακτικοὶ καὶ δισταροὶ διπλωμάται, οἱ μὴ τολμήσαντες νὰ προβῶσι πέραν ἀορίστου εὐχῆς ἐν τῷ συνεδρίῳ συνῆλθον καὶ πάλιν θερμῆν τινα πρῶτην ἐν Βερολίῳ καὶ ἄνευ ἐνστάσεως ἢ ἀντιρρήσεως τῆς παραμικρᾶς ἀπέκοψαν ἐκ τῆς Τουρκίας καὶ ἐπεδίκασαν ἡμῖν παμφηρεῖ ἀκριβῶς ὠρισμένην ἔκτασιν χώρας, οἷον ἀπὸ πολλοῦ ἤδη δὲν ἐβλέπομεν πλέον οὐδ' ἐν ὀνειρῷ, τὴν δὲ ἀποκοπὴν καὶ δωρεὰν ταύτην ἀνεκοίνωσαν τοῖς ἐνδιαφερομένοις ὑπὸ τὸν ἐπιβάλλοντα τύπον κοινῆς διακοινωνήσεως καὶ ἐκήρυξαν ἔπειτα δι' ἑτέρας διακοινωνήσεως οὐδὲ περαιτέρω συζητήσεως δεκτικὴν; Καὶ εὐνόητον μὲν εἶναι μέχρι τινὸς πῶς εἰς τοιοῦτο διπλωματικὸν τολμήμα προέβησαν ἢ εὐνοῦς ἡμῖν Γαλλία καὶ ὁ θερμοκέφαλος τῆς Ἀγγλίας πρωθυπουργός, ὅπως ὅμως ἀκατάληπτον ἀπομένει πῶς ἐπέισθησαν νὰ μετάσχωσιν αὐτοῦ αἱ οὐδέποτε ἐξαιρητικὴν εὐνοίαν πρὸς ἡμᾶς τεκμηριώσασαι κυβερνήσεις, αὐταὶ ἐκεῖναι τὰς ὁποίας ἡ μεροληψία ὑπὲρ τῶν Σλάβων, ὁ πόθος τῆς Θεσσαλονίκης, τῆς ἄλβανικῆς παραλίας ἢ ἀπλῶς τῆς ἡσυχίας καθίστων ἀπὸ διετίας χλιαρωτάτας τῶν ἡμετέρων ἀπαιτήσεων ὑπερμάχους. Τὸ γεγονός ἦτο τοσοῦτον δυσεξήγητον, ὥστε πρῶτην ἴσως φορὰν ἔτυχε νὰ εἴπῃ ἀπίθανον καὶ αὐτὸς ὁ ἐν Παρισίοις πανδαγμῶν ἀνταποκριτῆς τῶν «Καιρῶν», ἰσχυρισθεὶς ὅτι συγκατένευσαν ἡ Ῥωσσία, Αὐστρία, Γερμανία καὶ Ἰταλία ν' ἀπονειμῶσιν ἡμῖν τοιοῦτον θετικὸν τίτλον πιστεύουσαι, ὅτι αἱ ἐκ συμφώνου προτείνουσαι τὴν ὁροθεσίαν ταύτην Ἀγγλία καὶ Γαλλία εἶχον προνοήσει περὶ τοῦ αὐτὰς μόνως ἀποβλέποντος τρόπου τοῦ ἐκβιασμοῦ τῆς Τουρκίας εἰς παραδοχὴν τῆς κοινῆς ἀποφάσεως. Παραλείποντες ὅμως τὸ ἀπίθανον τῆς τοιαύτης τῶν διπλωματῶν ἀπάτης, ἣν ἢ ἐλαχίστη αἰτήσις ἐξηγήσεως ἤρκει νὰ προλάβῃ, πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ δυσχερεία ἐνέκειτο οὐχὶ κυρίως εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐκβιαστοῦ τῆς Τουρκίας, ἀλλ' εἰς τὸν κίνδυνον καὶ τὰς δυνάμεις συνεπειᾶς αὐτοῦ τοῦ ἐκβιασμοῦ, τὰς ὁποίας ἡσυχᾶ ἀπόρθητοι νὰ ἀντικρούσωσιν αἱ ἀντίθετα ἐπιδοκίμουσαι συμφέροντα ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Αἰμοῦ κυβερνήσεις. Οὐδὲν ἐν τούτοις εἶχεν ἐπέλθει γεγονός δυνάμενον νὰ δικαιολογήσῃ τὴν αἰφνιδίαν μεταβολὴν τῶν ἐπικρατούντων τὴν προτεραιάν τῆς Συνδικεφέσεως καὶ μελλόντων δυστυχῶς νὰ ἐπικρατήσωσι τὴν ἐπιούσαν φρονημάτων. Ἄλλ' ἂν ἔμεινε καὶ μένει ἀκόμη ἀνεξήγητον, δὲν ἦτο ἐκ τούτου ὀλιγώτερον εὐφρόσυνον τὸ θαῦμα, καθότι καίτοι μὴ γενομένου λόγου περὶ ἐκβιαστικῶν μέτρων, οὐδεὶς κατὰ τὰς πρώτας τοῦλάχιστον ἡμέρας ἐδικαιοῦτο νὰ ὑποστεύσῃ, ὅτι οἱ οὐ τω ῥητῶς ἀποφανθέντες καὶ πανηγυρικῶς ἀνακοινώσαντες τὸ βούλευμα αὐτῶν ἀντιπρόσωποι τῆς ὅλης Εὐρώπης δὲν ἐπρονόησαν καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ βουλευματος τούτου ἀφοῦ δὲν ἐπρόκειτο πλέον περὶ εὐχῆς, ἀλλὰ περὶ ἀποφάσεως κηρυχθείσης καὶ συζητήσεως ἀνεπιδέκτου. Πᾶς περὶ τούτου δισταγμὸς ἦτο ἀδικαιολόγητος, ἐκτὸς ἂν ἔστεργε τις νὰ συνοπθῆσῃ, ὅτι ἡ Εὐρώπη ἔχουσα συμφέρον τι νὰ ἴδῃ τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Τούρκους ἀλληλοσφαζομένους καὶ ἀνεπαρκῆ ἢ βραδεῖν εὐρίσκουσα πρὸς τοῦτο τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀορίστου εὐχῆς τοῦ Συνεδρίου ἐξέδωκεν ὀριστικὴν ἀπόφασιν, ὅπως ταχύτερον ἐξωθήσῃ τοὺς νεοθρᾶς ἐξοπλιζομένους Ἕλληνας εἰς τὴν παλαιστραν. Ἡ ὑπαρξὶς εὐρωπαϊκῆς συνεννοήσεως περὶ τῶν ἐφαρμοστέων κατὰ τῆς τουρκικῆς ἀπειθείας ἐκβιαστικῶν μέτρων ἐθεωρεῖτο οὐ μόνον παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ πάντων, ὡς οὕτως ἀναγκαῖον παράρτημα τοῦ ἐκδοθέντος βουλευματος, ὥστε τὰ ἐγκριτότερα εὐρωπαϊκὰ φύλλα ἡσυχολοῦντο ἤδη περὶ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἀποφασισθέντων μέτρων. Κατὰ

τὴν «Γαλλικὴν Δημοκρατίαν» ἐπρόκειτο ν' ἀποδιδοσθῆσθαι πεντάκις χιλίων γάλλων στρατιωτῶν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἠπείρου κατὰ τοὺς «Καιρούς» ἐσκόπευεν ὁ Γλάδστων νὰ ἐξουδετερώσῃ τὸν τουρκικὸν στόλον ἀνακαλῶν πάντας τοὺς ἐπ' αὐτοῦ ὑπηρετοῦντας ἀγγλοὺς ἀξιωματικοὺς· κατὰ τὰ «Ἡμερήσια Νέα» ἔμελλε νὰ διακοπῇ πᾶσα μεταξὺ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας καὶ Μικρασίας συγκοινωνία, ἄλλα δὲ φύλλα πιθανωτέρων ἐνόμιζον τὴν ἀσκησιν κοινῆς πίεσεως ἐν Κ)πόλει προβαίνουσης μέχρις ἀντικαταστάσεως τοῦ Σουλτάνου. Εἰς τὰς τοιαύτας ἀνιχνεύσεις ἐπέβαλε σιωπὴν βαρεῖα ἐπιτίμησις τῆς «Ἐφ. τῶν Συζητήσεων», παριστώσης, ὅτι ἀσύμφορον ἦτο νὰ προειδοποιηθῆται ἡ Πύλη περὶ τοῦ κινδύνου καθ' οὗ ἔπρεπε νὰ φυλαχθῇ ἐνθ' ἡ ὁμοφρονίᾳ Εὐρώπῃ σκοπίμως ἀπέκρυπτε τὸ ὄπλον ὅπερ ἀπεράσις νὰ μεταχειρισθῆ, ὅπως ὁ δι' αὐτοῦ ἐκβιασμός προκίψῃ πρῶτον νὰ ἐξ ἀγνώστου τοῦ ὀρίζοντος σημείου, ἀπροσδόκητος, ἀκαταμάχτος, κεραυνόβολος. Ὅπως δὴ ποτε τοῦτο ἦτο ἰκανὸς ἀδιάφορον, ἡ δὲ οὐσία τοῦ ζητήματος ἐνέκειτο οὐχὶ εἰς τὸν τρόπον τοῦ καταναγκασμοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν πραγματικότητά τῆς περὶ αὐτοῦ ὁμοφωνίας, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ ἐκμηδενισθῇ πᾶσα ἀντίστασις τῆς Πύλης. Περὶ τῆς πραγματικότητος ταύτης παράλογος ἦτο πᾶς δισταγμός τὴν ἐπιούσαν τῆς παμφηφεί παραρχῆς ἡμῶν οὕτω θετικῶς τίτλου. Εὐλόγως λοιπὸν ὑψρανόμεθα καὶ ἠνάπομεν τὴν 5 Ἰουλίου βεγγαλικὰ πυρὰ εἰς τιμὴν τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας, συντάσσοντες δὲ ἐν σπουδῇ τὰς ἐθνικὰς δυνάμεις εἰς ἕνα κυρίως ὄψιν ἀγῶνα κατὰ τῶν Ἀλβανῶν καὶ τῆς ἀνεπιστήμου μόνον Τουρκίας. Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας πᾶς τις ἠναγκάζετο νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἐθαυματουργήσε τὸ ἐπινόημα τῆς λύσεως τῶν διεθνῶν ζητημάτων διὰ τῆς ὁμοφωνίας τῶν διαφορῶν καὶ νὰ θεωρήσῃ τὸν Γλάδστων ὡς τὸν Μαγευθῆρον τῆς πολιτικῆς.

Σκοπὸς τῆς συνδιασκέψεως ἦτο νὰ τεθῇ ἡ Ἑλλάς εἰς ἕσπιν μοῖραν πρὸς τὸ Μαυροβούνιον δι' ἐκδόσεως ὀριστικοῦ ὑπὲρ αὐτῆς τίτλου, ὅπως εὐθὺς ἔπειτα ἐπιδιώξῃ ἡ ὁμοφρονίᾳ Εὐρώπῃ τὴν ἐκτέλεσιν ἀμφοτέρων τῶν ἀποφάσεων. Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ἀρχεῖται κυρίως ἡ ἐκ τῶν λόγων μεταδασίς εἰς τὰ ἔργα, ἡτοι ἡ κρίσιμος περίοδος καθ' ἣν ἔμελλε ν' ἀποδειχθῇ ἂν ἦτο πράγματι δυνατὴ ἡ ἐπιτεύξις κοινῶν σκοποῦ διὰ τῆς συμπράξεως ἐταίρων ἰδίων ἐκάστου ἐπιδιωκόντων. Ἡ ἱστορία τοῦ Μαυροβουνιακοῦ ζητήματος ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἔμελλε ν' ἀρχίσθῃ ἐκβιαστικὴ ἐνέργεια δύναται νὰ συνοψισθῇ ὡς ἀκολουθῶς· ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ἐπέδικασε διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Ἀγ. Στεφάνου εἰς τὴν ἡρωικῶς συναγωνισθεῖσαν ταύτην ἡγεμονίαν ἰκανὴν ἕκτασιν χώρας, ἧς τὰ ὅρια περιωρίσθησαν κατὰ τὸ ἡμισυ ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου καὶ δις ἔπειτα μετεκινήθησαν ὑπὸ τῆς διπλωματίας, ὅπως ἡ μεταβίβασίς ἀποβῇ εὐχερῆστερα. Καὶ οὕτως ὁμοῦ ἀπεποιεῖτο ἡ Πύλη νὰ ἐκτελέσῃ τὰ συμφωνηθέντα ἀντιτάσσουσα εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συνεδρίου τὴν ἀπόφασιν τῶν Ἀλβανῶν καὶ ἐμπαιζούσα ἀπὸ διετίας τὴν Εὐρώπῃ, ἧτις ἔβλεπε τοῦτο καὶ ἠνείχετο ἐμπαιζομένη. Ὅπως ἐπιτεθῇ τέλος εἰς τὴν τοιαύτην κωμωδιαν συμμαχικὸς στόλος ἐκ δεκατεσσάρων μεγαλοσχήμενων θωρακωτῶν ἐξέπλευσε τὴν 15 Σεπτεμβρίου ἵνα καθυποτάξῃ πενιχρὰν πολίχνην καὶ κατισχύσῃ τῆς ἀντιτάξεως εἰς τὰ βουλευμάτα τῆς Εὐρώπῃς εὐαρίθμου στίφους σκληροτραχήλων δῆθεν Ἀλβανῶν. Αἱ ὀδηγίαι τῶν διοικούντων τὸν στόλον τοῦτον ἦσαν τοιαύται, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ ἐπὶ δύο ὄλους μῆνας ἀπρακτῶν, ἡ δὲ παρουσία αὐτοῦ τόνον ὀλίγον τῶν ἐνέπνεεν εἰς τοὺς συμβούλους τοῦ Σουλτάνου, ὥστε ἀντὶ νὰ ὑπακούσῃ, ἐξικολούθησαν ἀταράχως συντάσσοντες δικαιοῦσεις. Τὴν ὅστιθεν τῶν Ἀλβανῶν ἀπόκρουψιν διεδέχθη αἰφνης ἡμέραν τινὰ ἀνυπόκριτος τῆς Πύλης ἀντίστασις καὶ δῆλωσις τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτῆς ἐν Δουλιγίνῳ, ὅτι ἤθελον ἀποκρούσει διὰ τῆς βίας πᾶσαν παρ' οἰκονομῆσιν ἀποπειραν πρὸς κατάληψιν τῆς ἐπιδικασθείσης τῆ Μαυροβου-

νίφ χώρας. Ἐνώπιον τοιαύτης δη^{περὶ}λώσεως ἔκριν ὀπισθοδρομήσασιν οἱ ἀντιπροσωπεύοντες τὴν εὐρωπαϊκὴν ὁμοφρονίαν διοικηταὶ φοβεροῦ στόλου ἐπὶ τῶ λόγῳ ὅτι μόνον Ἀλβανούς καὶ οὐχὶ Τούρκους ἔλαβον ἐντολήν νὰ συμφρονίσωσιν ἀνθιπταμένους.

Τὴν ἐπιούσαν τῆς δραματικῆς ταύτης περιπετείας ἦτο τὴν 15 Ὀκτωβρίου τὸ τουρκικὸν θράσος προέβη μέχρις ἐπιδόσεως εἰς τὴν ἠνωμένην Εὐρώπῃν οὐχὶ πλέον διακοινώσεως, ἀλλ' ἀθαδεστάτου τελεσιγράφου, δι' οὗ μόνον ἐπὶ ὅροις ἀπαρადέκτοις ἔστεργε νὰ παραδώτῃ ἡ μᾶλλον ν' ἀνταλλάξῃ τὸ Δουλιγίνον, ἀντὶ τῆς ὀριστικῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ στόλου καὶ τελείας ἐξοφλήσεως παντὸς ἄλλου ἐκκρεμοῦς λογαριασμοῦ. Εἰς τὴν πρόκλησιν ταύτην ἀντέταξεν ἡ Εὐρώπῃ ἀπλὴν ἀνταλλαγὴν σκέψεων περὶ κατασχέσεως τῶν τελωνείων Σμύρνης καὶ Θεσσαλονίκης, ἀπὸ τῆς ὁποίας παρητήθη τὴν ἐπιούσαν ὡς ἀκατορθώτου. Ὁ χειμὼν ἐν τούτοις ἐπήρχετο, ἡ θάλασσα καθίστατο τρικυμιώδης, ἡ θέσις τῶν θωρακωτῶν ἀπόρητος καὶ ἡ ἀποτυχία τῆς ναυτικῆς διαδηλώσεως προφανῆς, ὅτε αἰφνης καὶ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἡ Πύλη μεταβαλοῦσα γνώμην ἀθυρομήτως ἀναγγέλλει τῶν πρεσβευτῶν τῆς Γερμανίας, ὅτι στέργει νὰ παραδώτῃ τὸ Δουλιγίνον καὶ παραδίδει τῶν ὄντι τοῦτο τῶ ἡγεμονί Νικήτῃ, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀντιστάσεως ἢ καὶ ἐνστάσεως τῶν ἐν αὐτῶ ἡρώων, οἵτινες τὴν προτεραιὴν ἀκόμη ἐπέδιδον τοῖς ἐν Σκόδρᾳ ἀντιπροσώποις τῶν δυνάμεων ἐπίσημον δῆλωσιν, καθ' ἣν ἐπρωτίμων φλόγας καὶ ἐρείπια τῆς προσαρτήσεως τῶ Μαυροβουνίου. Περιττὴ φαίνεται ἡμῖν ἡ προσθήκη παντὸς σχολίου εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀφήγησιν ὑπερακοῦσαν ὅπως ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἐπὶ τέλους παράδοσις τοῦ Δουλιγίνου πρέπει νὰ θεωρηθῇ πολὺ μᾶλλον ὡς ἀποτέλεσμα μουσικῆς τινὸς ἐπιταγῆς ψιθηρισθείσης εἰς τὸ ὠτίον τοῦ Σουλτάνου ἢ ὡς κατάρθωμα τῆς ναυτικῆς διαδηλώσεως. Διὰ ταύτης οὐδὲν ἄλλο καταρθώθη εἰμὴ μόνον ν' ἀποδειχθῇ ἡ ἀμβλύτης τοῦ γλαδστωνίου ὄπλου, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει κραταιώσεως τῆς ἐπιροῆς τοῦ Βίσμαρκ, πρὸ πάντων ὅμως ἡ δυσχέρεια τοῦ νὰ μετακινήθῃ ἐν μόνον λιθάριον τοῦ καταρρέοντος τουρκικοῦ οἰκοδομήματος ἄνευ διασείσεως οὐ μόνον αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας. Τοῦτο κατέστησε πρόδηλον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἡ ἀπέναντι τοῦ συμμαχικοῦ στόλου συμπεριφορὰ τῆς Πύλης. Εὐρώπῃ ὁμοφρονίᾳ καὶ Τουρκία ἀπειθοῦσα φαίνεται ἀσυγχώρητος ὕβρις κατὰ τῆς λογικῆς, ἧτις ἐπιβάλλει ἡμῖν νὰ θεωρῶμεν τὴν τουρκικὴν ἀντίστασιν καὶ τὴν εὐρωπαϊκὴν διαφωνίαν ὡς τὰ ἀκριβέστερα τῶν συνωμῶν. Ὡς ὁ ἀστυνόμος ἐκεῖνος τῶν Παρισίων συνείθιζε νὰ λέγῃ περὶ οἰοδῆποτε ἐγκλήματος «Ζητήσατε τὴν γυναῖκα», οὕτω καὶ περὶ πάσης τουρκικῆς δυστροπίας δικαιοῦται τις νὰ εἴπῃ: «Ζητήσατε τὸν πρέσβυν». Ὅπως δῆ ποτε ἂ περὶ τοῦ Δουλιγίνου διπλωματικὸς ἀγὼν ἀπέβῃ οὕτως ἐπίπονος καὶ ἐργώδης, ὥστε ἠνάγκασε τὰς κυβερνήσεις νὰ σκεφθῶσιν, ὅτι ἂν προκειμένου περὶ προσαρτήσεως εἰς τὸ Μαυροβούνιον πολίχνης ὀκτὼ χιλιάδων κατοικῶν δεκάκις τοῦλάχιστον προσέκρουσε κατ' ἐπικινδύνων ὑφάλων ἡ εὐρωπαϊκὴ ὁμοφωνία, τὸ ναυάγιον αὐτῆς ἦτο ἐκ τῶν προτέρων ἀναπόφευκτον ἂν ἐπεχειρεῖ νὰ προσαρτήσῃ τῇ Ἑλλάδι τὴν διὰ τῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς συνδιασκέψεως ἐπιδικασθεῖσαν αὐτῇ δεκαπλασίαν τοῦλάχιστον ἕκτασιν γῆς. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀπόφασιν αὐτὴ ἔπρεπε νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἀναθεωρήσεως δεκτικῆς, ἡ δὲ πρὸ τριμηνίας ἀνεπίδεκτος πάσης περαιτέρω συζητήσεως κηρυχθεῖσα ὀροθεσία νὰ περικοπῇ εἰς βαθμὸν καθιστῶντα τὴν ἐπιτεύξιν τῆς τουρκικῆς συναινέσεως κατορθωτὴν διὰ τῆς ἰσχύος, ἣν ἀπεδείχθη ἔχουσα ἐν τῶ μαυροβουνιωτικῷ ζητήματι ἡ εὐρωπαϊκὴ ὁμοφωνία.

Τὸ συμπέρασμα τῆς σκέψεως ταύτης διατυπωθὲν ἐν εἴδει προτάσεως δικιτησίας ἐνέσκηψεν ἐφ' ἡμᾶς ὡς ἀπροσδόκητος κερυνός. Πρέπει ἐν τούτοις νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἂν

ὄχι τοιαύτην πρότασιν τὴν παλινδρόμησιν ὅμως τοῦ ἡμετέρου ζητήματος ἠδύνατο νὰ προεικάζῃ ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ὁ ἀγογγύστως ὑποτασσόμενος εἰς τὰς ὑπαγορευσεις τῆς λογικῆς. Οὐδὲ μὴν εἶχε παρέλθει ἀπὸ τῆς συνδιασκέψεως ὅτε οἱ διαταγμοὶ καὶ αἱ περιστροφαὶ τῆς διπλωματίας ἤρξαντο καθιστῶσαι δυσχερῆ τὸν συμβιβασμὸν τῆς Εὐρώπης. Ὁ γαλλικὸς λαὸς καταληφθεὶς ὑπὸ πρωτοφανοῦς ἐν τοῖς χρονικοῖς αὐτοῦ πυριτιδοφοδίας δὲν ἐπέτρεπε τῇ κυβερνήσει οὐχὶ νὰ προπορευθῇ ἀλλ' οὐδὲ κἀν παραλλήλως πρὸς τὰς λοιπὰς νὰ βαδίσῃ. Ἡ ἀποστολὴ εἰς Ἑλλάδα ἐνὸς μόνο ἀξιωματικοῦ θεωρηθεῖσα ὡς κίνδυνος τῆς εἰρήνης ἀνεστάλη δι' ἀγρίων ἐν τῇ Βουλῇ ὠρυγῶν, τὰ δὲ πρὸ τοῦ Δουλοῖγνου γαλλικὰ πλοῖα ἐπρεπε ν' ἀνακληθῶσιν αὐθόρην, ἂν ἐπρόκειτο μίαν μόνον νὰ ριφθῇ σφαίρα. Εἰς τὸν τοιοῦτον ὑπερ παραβάσεως ἐκ φόβου ἐπιστήμων διεθνῶν ὑποχρεώσεων ἀγῶνα διεκρίνοντο πρὸ πάντων αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἱ ἀριμάνειοι οἱ ἄλλοτε στενωπέως κραυγάζοντες ὅτε μὲν «Εἰς Πεκίνον» ὅτε δὲ «Εἰς Βερολίνον» καὶ ἀπαιτοῦντες ἤδη νὰ μεταπηδήσῃ ἡ Γαλλία ἀπὸ τοῦ ἵππου τοῦ Δὸν Κυχότου ἐπὶ τοῦ ὄνου Σάγγου Πάγγα, ἡ δὲ κυβερνήσις ἀναγκαζομένη νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τῆς δημοτικότητος αὐτῆς καὶ τῆς ὑπολήψεως ἡ μᾶλλον τῆς τιμῆς τῆς Γαλλίας ἐδίσταζε μεταξὺ τούτων ἀναλογιζομένη τὰς ἐγγιζούσας ἐκλογάς. Οἱ λοιποὶ ἐκδύται τῆς βερολινεῖος ἀποφάσεως παρεδέχοντο μὲν τὸ ζήτημα ὡς εὐρωπαϊκόν, οὐδεὶς ὅμως οὔτε ὡς γερμανικόν, οὔτε ὡς Ἰταλικόν ἢ Ρωσικόν καὶ μόνον ἀκριβῶς κατ' εὐθείαν γραμμὴν παρατεταγμένοι ἔστεργον νὰ προχωρήσωσιν, ἀδήλον δὲ ἦτο, ἂν προσετύγχανεν ἐν τῇ πορείᾳ τὸ ἐλάχιστον πρόσκομμα ἢ δυσβατός τις στενωπός, πῶς ἤθελον ὑπερβῆ ταύτην. ἀφοῦ οὐδεὶς ἔστεργεν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ προπορευθῇ ἐκ φόβου μὴ ἐγκαταλειφθῇ ὑπὸ τῶν ὀπισθεν ἐρχομένων. Πρῶτον ἔργον τοῦ Γλάδστονος ἀναλαμβάνον τὴν ἐξουσίαν ὑπέρθε νὰ μηνύσῃ διὰ τοῦ κ. Γόσχεν τῷ Σουλτάνῳ ὅτι οὐδὲν ἔχει ἡ Ἀγγλία ἐξαιρετικὸν συμφέρον εἰς τὴν διαίωνα τοῦ τουρκικοῦ κράτους, ἐν ἄλλοις λόγοις ὅτι πρέπει πράγματι νὰ μεταρρυθμισθῇ ἢ νὰ μετοικησῇ εἰς Ἀσίαν. Ἄνευ τοῦ ὅρου τοῦτου πᾶσα πίεσις ἀπέβαιναν εἰκονικὴ κατὰ τοῦ πεποιθότος ὅτι ἤθελε θεωρηθῆ ὡς ἀντένδειξις τῆς χρήσεως παντός δραστηρίου τὸ ὅτι ἠδύνατο τοῦτο νὰ ἀποβῇ αὐτῷ θανατηφόρον.

Μεταξὺ ὅμως μεταρρυθμίσεως καὶ καταλύσεως τοῦ τουρκικοῦ κράτους, μόνος ὁ Γλάδστον ἦτο πρόθυμος νὰ ἐκλέξῃ οὐχὶ δὲ καὶ οἱ συνεργάται αὐτοῦ, ὧν τὰ σχέδια δὲν ἐξυπνέται ὁ ἄμεσος θάνατος καὶ ἠδύνατο ν' ἀναβάλλῃ πέραν τοῦ δέοντος ἢ ἔστω καὶ πρόσκαιρος ἀνάρρωσις τοῦ ἀσθενοῦς. Ἄξιον προσέτι παρατηρήσεως εἶνε, ὅτι οὐδέποτε πλεονάζ ἐψιθυρίζοντο περὶ συμμαχῶν καὶ μυστικῶν συνενουήσεων ἢ κατ' ἣν ἐποχὴν ἐλέγετο ἀκμάζουσα ἡ εὐρωπαϊκὴ ὁμοφωνία. Ταῦτα πάντα ἐδικαίουν εὐλόγους διαταγμοὺς, κατὰ τῶν ὁποίων οὐδὲν ἄλλο εἴχομεν ν' ἀντιτάξωμεν ἀντιφάρμακον βλέποντες εὐρυνομένην τὴν τάφρον μεταξὺ τῆς αἰσιοδοξίας καὶ τῆς λογικῆς, εἰμὴ μόνην τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐξ ἰδιοσυγκρατίας αἰσιοδόξων ἐφημερίδων, παρ' ὧν ἐμάνθανομεν, ὅτι οὐδεμία πρέπει νὰ δίδεται σημασία εἰς φαινόμενα παροδικὰ καὶ ἀσυγχώρητον ἦτο νὰ διατάζωμεν περὶ τοῦ κύρους ἀποφάσεως, ἥς ἡ ἀθέτησις ἤθελε καταστήσει πάσας τῆς Εὐρώπης τὰς κυβερνήσεις γελοίας. Ἄλλ' αὐτὸ τοῦτο τὸ πάσας ἀνησύχει ἡμᾶς, γράφοντες ἀπὸ τῆς 9 Αὐγούστου τὰ κατωτέρω. «Ἐπερβολικὴ φαίνεται ἡμῖν ἡ διδομένη σημασία εἰς τὸ ἐπιχειρήμα, ὅτι ἀδύνατον εἶνε νὰ στέρξῃ ἡ Εὐρώπη νὰ γίνῃ γελοία, ἀνεχομένη τὴν ἀθέτησιν τῶν ὑπ' αὐτῆς ἀποφασισθέντων. Ἄν ἐν μόνον, δύο ἢ καὶ τρία εὐρωπαϊκὰ κράτη ἐκῆρυττον ἐπισήμως, ὅτι ἀπεφάσισάν τι, ἤθελον εἶχε εὐλογον ἀφορμὴν νὰ ροδῶνται μὴ γίνωσι γελοῖα ἐνώπιον τῶν ἄλλων ἂν δὲν ἐξετελεῖτο τὸ ἀπαφασισθὲν, ἀδύνατον ὅμως εἶνε

ἡμῖν νὰ ἐνοήσωμεν ἐνώπιον τῆς κινδυνόουσινα καταστάσεως πᾶσαιμοῦ αἱ εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις γελοῖαι, δετε οὐδεμία ἐξ αὐτῶν θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γελάτῃ. Οὐδεὶς ἐν χῶρᾳ Κυκλώπων κινδυνεύει νὰ ἐνειδισθῇ ὡς μονόφθαλμος ἢ ἐν χῶρᾳ Ἡραϊσίων διὰ χαλότητα ἢ ἄλλην ἡφαίστειον δυστυχίαν». Πλεῖστα ἐνὶ λόγῳ ἀπὸ τετραμηλίας δυσοίωνα σημεῖα προεμήνου τὴν ἐπελοῦσαν τροπὴν καὶ τὴν ἐγκαίρωσ κατ' εὐτυχίαν ἐνοηθεῖσαν ὑπὸ τῆς πρώην κυβερνήσεως ἀνάγκην τῆς ὑπερτάτης ἐνστάσεως τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, ὅπως μὴ ἀναγκασθῇ νὰ μιμηθῇ ἡ Ἑλλάς τοὺς πρὸ τοῦ Δουλοῖγνου ναυάρχους, ὁπισθοδρομοῦσα ἐν ἀντί Ἀλθανῶν εὕρισκεν αἰφνης ἐνώπιον αὐτῆς τὴν ὄλην Τουρκίαν, τῆς συναινέσει τῆς Εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας χρησιμοποιοῦσαν θεωρηκωτὰ, Κιρκασίους, ἐρημώσεις καὶ σφαγὰς γυναικοπαίδων, ὅπως σωφρονίσῃ ἡμᾶς ἐκτελοῦντας Εὐρωπαϊκὴν ἀπόφασιν οὐδὲ συζητήσεως πρὸς τριμηναίαν δεκτικὴν. Πᾶν σχόλιον περὶ τῆς παρεχομένης ἤδη, ὡς φαίνεται, τοιαύτης ἀδείας νομιζομένη ἀργολογίαν, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα ἐν τούτοις ν' ἀντιστῶμεν εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ ὑπενθυμίσωμεν τί ὁ Μαρκήσιος Σώλοβαρυ ἀπεκρίνετο ἐπανερχόμενος ἐκ Βερολίνου εἰς τοὺς σχελιασμοὺς τῶν σήμερον καταχρόνων τὴν ἐξουσίαν. «Ἀσυνειδησία ἤθελεν εἶνε νὰ ἐξωθήσωμεν δι' ἀπατηλῶν ἐλπίδων ἀσθενὲς κράτος εἰς ἄνισον ἀγῶνα, ἐκτός μόνον ἂν ἔχωμεν ἀπόφασιν νὰ βοηθήσωμεν αὐτόβλικως.» Τοιαύτη ἀσυνειδησία, καθ' ἣς οὕτως ἐν τῷ ἐξῆγερέτο ὁ κατὰ τὸν κ. Γλάδστονα ἐξαπατήσας καὶ προδοὺς τὴν Ἑλλάδα μισέλλην, ἀδύνατον εἶνε ἡμῖν νὰ ὑποθέσωμεν ἱκανὸν τὸν χρηστότατον τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν φιλελλήνων καὶ ἀδύνατον νὰ πιστεύσωμεν ὅτι κατὰ τὴν κρίσιν ὧρον δὲν θέλει τείνει εἰς ἡμᾶς ἐν ἀνάγκῃ καὶ μόνος τὴν χεῖρα, αἰσθανόμενος πόσον ἄδικον εἶνε νὰ καταβάλλῃ μόνη ἡ Ἑλλάς ὀλοκλήρον τὴν δαπάνην τοῦ ἀποτυχόντος πειράματος τῆς ὁμοφωνίας τῶν διαφρονῶν.

Εἰς ὅσα ἀπὸ τῆς ἐνσκήψεως τοῦ περὶ διαίτησις ἀπαισίου ἀγγέλματος ἀντέταξε κατ' αὐτοῦ ἡ ὁμοφωνία ἐξεγερθεῖσα συνείδησις τοῦ ἔθνους ἐν μόνον ἔχουσαν ἰσχυρὴν σφύρασμα. Εἰς τοὺς ἐρωτῶντας πῶς θέλει ἐπιβληθῇ ἡ διαίτητικὴ ἀπόφασιν εἰς τὸν τυχόν ἀπειθήσοντα τῶν διαφερομένων ἀποκρίνονται τῆς προτάσεως οἱ εἰσηγηταὶ παριστώντες, ὅτι εὐκόλον εἶνε τῇ Εὐρώπῃ νὰ παράσχῃ εἰς τὸν εὐπειθῆ διαφερόμενον, εἴτε δηλ. τὴν Ἑλλάδα εἴτε τὴν Τουρκίαν ἀδιαφόρως διὰ ναυτικῆς ὑποστήριξεως, ἀδείας ἐξωτερικῆς στρατολογίας καὶ ἐν ἀνάγκῃ μικροῦ δανείου ἀρκούντα ἐφόδια, ὅπως κατισχύσῃ τοῦ ἀντιπάλου ἐν τῷ ἀγῶνι. Ἄλλ' ἀφοῦ τόσον εὐκόλον εἶνε τοῦτο, δὲν βλέπομεν διατί ἡ ὑποστήριξις αὕτη δὲν παρέχεται ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸν κάτοχον ἀποφάσεως Εὐρωπαϊκῆς. Ἐκτός ἂν ὑποθεθῶσιν οἱ ἐν Βερολίνῳ συνελθόντες οὐχὶ πολιτικοὶ ἄνδρες λύνοντες τὸ ζήτημα διεθνές, ἀλλ' ἀκαδημαϊκοὶ ἀποφαινομένοι περὶ ζητήματος ἐθνογραφικοῦ τὸ ἄτοπον τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι οἱ αὐτοὶ δικασταὶ δύνανται νὰ εὐρωσιν ἐν τῇ αὐτῇ ὑποθέσει ἀξίαν λόγου διαφοράν ἐκ τῆς ἰδιότητος αὐτῶν ὡς μεσολαβούντων ἢ ὡς διαίτητῶν εἶνε οὕτω προφανές, ὥστε πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ ἀπαιτεῖται ὁ ὄγκος τῆς εὐρωπαϊκῆς ὁμοφωνίας, ἢ πρὸ πολλῶν δηλ. φοβίζουσα ἡμᾶς ἑλλειψίς τοῦ δυναμέτου νὰ γελάσῃ. Τοιοῦτό τι περίπου ὡμολόγησεν ἡ «Ἐφημ. τῶν Συζητήσεων» ἀποφαινομένη ὅτι ἐν Εὐρωπαϊκῇ ὁμοφωνίᾳ εἶνε ἡ ὁπισθοδρομία εἰς τὴν αἰσχύνην.»

Ὁλόφωροί μεθα ὅτι ἂν πέρυσιν ἐλέγοντο τοιαῦτα ἀντι ἂν εὐ αἰ σ χ ὕ ν η ς ἤθελε βροντοφωνῆσει ὁ Γλάδστον: «Ἄν εὐ αἰ δ ο ὕ ς». Τὸ μόνον δυνάμενον ν' ἀντιταχθῇ εἰς ἡμᾶς ἀκαταμάχητον ἐπιχειρήμα εἶνε τὸ γνωστὸν τοῦ Πασχάλ: «Ἄν ὁ ἔχων τέσσαρας ραβδούχους λέγει, ὅτι ἡ σελήνη εἶνε τετράγωνος καὶ σὺ ἓνα μόνον ἔχων ἰσχυρίζεσαι ὅτι εἶνε στρογγύλη, ἔχεις προφανῶς ἄδικον, ὡς δύναται νὰ σοὶ ἀποδείξῃ ξυλοφορτόνων σε». Εὐτυχῶς ἐπιτρέπεται ἡμῖν τουλάχιστον νὰ ἐλπίζωμεν, ὅτι τὴν ἐπιχείρησιν τῆς

τοιούτης αποδείξεως θέλει αναλάβει μόνη ή Τουρκία. Ο ύπολογισμός των πιθανοτήτων ήμων επιτυχίας εν τῷ ἀγῶνι ἤθελεν ἔχει πολὺ μείζον ἐνδιαφέρον, ἂν ἐπρόκειτο ἡμῖν σήμερον αἵρεσις μεταξύ εἰρήνης καὶ πολέμου. Ἄλλ' εἰς ἤν θέσιν περιήλθον ἤδη τὰ πράγματα ὁ μόνος μεταξύ τούτων ἀρμόζων τρόπος ἀποφάσεως εἶνε ὁ τοῦ Βολτκίρου, ὅστις ἐκ τῶν ὑποβληθέντων αὐτῷ πρὸς ἐκλογὴν δύο ποιημάτων ἐν μόνον ἀναγνούς εἶπεν ἀδιστακτικῶς τῷ ποιητῆ: «Τύπως τὸ ἄλλο».

Οὕτω καὶ ἡμεῖς μόνης τῆς ὑποχωρήσεως ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ δεινὰ, τὴν ταπεινώσιν, τὴν ἀποθάρρυνσιν, τὸν μαρασμὸν, τὴν χρεωκοπίαν ἢ τὴν χείρονα ἴσως τούτων καταδίκην εἰς τὴν ποιήν τῶν ἰσοβίων προπαρασκευῶν ἐξωθούμεθα ἀναποδράστως εἰς ἔθλην ἀγῶνα τοῦτο μόνον γνωρίζοντες θετικῶς, ὅτι αἱ συνέπειαι αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ ὦσι χείρονες τῆς ἀνακινήσεως ἀκυρώσεως τοῦ παραχωρηθέντος ἡμῖν τίτλου. Εἰς τὰς συμβουλάς τῆς Εὐρώπης ὑπηρετούσαμεν ἐφ' ὅσον ἦτο τοῦτο δυνατόν, οὐδόλως δὲ πταίομεν ἡμεῖς ἀν' ἀναγκαζόμενοι ἤδη ν' ἀψηφίσωμεν τὰς χθές ἢ τὰς σήμερον ἀποφάσεις αὐτῆς, ἐκλέγομεν τὴν μᾶλλον συμφέρουσαν ἡμῖν ἀπειθείαν. Καταδικασθέντες ν' ἀποτίσωμεν ὅπως δῆποτε τὸ τίμημα τῆς εὐρωπαϊκῆς παλιμβουλίας προτιμῶμεν νὰ καταβάλλωμεν πρὸς τοῦτο τὸ χρῆμα καὶ τὸ αἷμα μᾶλλον ἢ τὴν τιμὴν καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Πρακτορεῖον REUTER

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 12 Ἰανουαρίου 6.28 π. μ. Ἡ δίκη τῶν Ἴρλανδῶν ταραξίων ἀνεβλήθη μέχρι τῆς προσεχοῦς Πέμπτης. Τὸ μέρος τῆς δίκης τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν κατηγορίαν ἐπερατώθη.
Ἡ ἀγγλικὴ φρουρὰ ἐν Rochelstroom ἐξακολουθεῖ ἀντισταμένη ἔχει δὲ ἐφόδια ἐπαρκῆ δι' ἓνα μῆνα.
Οἱ «Καιροὶ» σήμερον λέγουσιν, ὅτι ἀπαραίτητον καθήκον τῶν Δυνάμεων εἶναι νὰ ἐπιμεινωσιν, ὅπως ἡ Τουρκία παραχωρήσῃ τῇ Ἑλλάδι τὰ ἐν Βερολίῳ ἀποφασισθέντα ὄρια.
τῶν Ἀγγλικῶν 98 1)2
τῶν Αἰγυπτιακῶν τῶν 5 ο)ο 94 7)8
" " 6 ο)ο 71
τῶν Τουρκικῶν 5 ο)ο 42 3)4
Ἑλλήν. δάνειον 6 0)0 ἐν Παρισίοις 380

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς χθές τὴν 2 μ. μ. ὦραν μεταβάς πεζῇ εἰς τὸν σιδηρόδρομον συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ὑπασιπτοῦ κ. Χατζηπέτρου, μετέβη διὰ τῆς ἀμαξοστοιχίας εἰς Πειραιῶν, ἐπανῆλθε δ' ἐκεῖθεν περὶ τὴν ἑσπέραν.

— Αἱ μουσικαὶ παιανίζουσαι ἀνὰ τοὺς ὁδοὺς ἐμβατήρια καὶ κανονιοβολισμοὶ ἀπὸ τοῦ λόφου τῶν νυμφῶν χαίρειζουσι τὸ νέον ἔτος, ἐπὶ τῷ ὁποίῳ τελεῖται περὶ τὴν 10 π. μ. ὦραν δοξολογία ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ, κατὰ τὸ πρόγραμμα, ὅπερ χθές ἐδημοσιεύσαμεν.

— Χθές συνῆλθε τὸ γενικὸν συμβούλιον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἰς συνεδρίασιν, ὠρίσθη δὲ τὸ διανεμητέον μέρος α τῆς Τραπέζης διὰ τὴν λήξαν 6. ἐξαμηνίας 1880 ἐκ δραχ. 116.

— Ἰκανῶς ζωηρὰ ὑπῆρξε χθές ἡ ἐθιζομένη κατὰ τὰς ὁδοὺς Ἐρμού καὶ Αἰόλου συρρῶ ἀγοραστῶν δῶρων τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, προπεμπόντων διὰ συριγμῶν, καὶ φωνῶν τὸ παλαιὸν ἔτος.

— Χθές ἐγένοντο ἐν τῷ 20 πεζικῷ τάγματι προδιδασμοὶ ὑπαξιωματικῶν κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀρτιγενομένων ἐξετάσεως.

— Ἀνεχώρησεν ἐπ' ὀλιγοήμερον ἀδεία εἰς Ναύπλιον ὁ ὑφυπουργὸς κ. Νικόλαος Δημαρᾶς.

— Ἡ σπουρικὴ ἑφημερὶς «Ἀριστοφάνης» βελτιωθείσα ἤδη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος φύλλου ἐκδίδεται ἐπὶ νέων βάσεων τὸ σήμερον δὲ διανεμηθησόμενον φύλλον περιέχει ποιήματα ὕλην.

— Ὁ ἐ Μαδύτων τῆς Θρακ. Χερσονήσου κ. Δομέσκος Σ. Τζελέπυ ὑποστὰς τὰς νενομισμένας ἐξετάσεις ἐνώπιον τῶν καθηγῶν τῆς ἰατρικῆς σχολῆς ἠξιώθη τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος μὲ τὸν βαθμὸν λίαν καλῶς.

Ἑορτάζουσι

Σήμερον ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου οἱ κκ. Β. Βουδούρης, Β. Νιολόπουλος, Β. Σαπουτζάκης, Β. Μελάς, Β. Βούτουνας, Β. Πετιμεζᾶς, Β. Κάβσας, Β. Γιαννούλης, Β. Φιλίππιδης.

Αἱ κκ. Β. Ἄθ. Πετιμεζᾶ, Β. Δεκόζη Βούρου, Β. Χατζίσκου, Β. Ιουγιουκλῆ, Β. Ἀνδρονίκου, Β. Ζέρμα, Β. Π. Νέγκα, Β. Μ. Μανιατοπούλου.

Δὲν ἑορτάζουσιν

Αἱ κκ. Β. Χ. Ἀντωνοπούλου, Β. Ἀρτέμη, Β. Φ. Καρνελλοπούλου, Β. Λέκα καὶ οἱ κκ. Β. Σχινᾶς, Β. Κασβίκη, Β. Μ. Βαλασάκης.

Εἰς τὸ ΠΑΖΑΡ ΤΗΣ ΕΥΘΗΝΙΑΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Κοχλιάρια Περούνια καὶ Μιχαίρια

Ἄγγλικὰ ἀ. ποιότητος ἐκ λευκοῦ μετάλλου ἀναλλοιώτου, (ὅπερ ἐγγυᾶται μὲ πᾶσαν συνέπειαν εὐθύνης),

Τὰ 36 τεμάχια πρὸς δραχ. ν. 35

Ἐπάρχουσι δὲ προσέτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ λευκομετάλλου ἐπαργυρωμένοι καὶ μὴ:

Δίσκοι ὀκταεῖς καὶ στρογγυλοὶ ἀπλοὶ καὶ μὴ.

Μιχαίρια καὶ Περούνια ψητοῦ.

Περούνια σαλατικῶν.

Κοχλιάρια, καφέ, τείνου κ.λ.

Σακχαρολαβίδες, νέας κατασκευῆς.

Καφεδόχαι, Τεϊδοχαι, Γαλακτοδόχαι, Σακχαροθήκαι.

Πολυκήρια, **Κηροπηγεῖα**, ὕψηλὰ καὶ χαμηλὰ

Bougeoirs. Δοχῖα Γλυκοῦ κοχλιαρίων.

Στακτοθήκαι σιγάρων κ.λ. (ΣΤ—40α)

ΣΥΘΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΚΑΦΕΝΕΙΟΝ

ΚΗΠΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ

Παρὰ τοῖς ὑπουργείοις καὶ τῇ Ἀστυνομίᾳ.

Τὸ ἐντὸς τοῦ εὐρυχώρου καὶ ὠραίου τούτου κήπου καφενεῖον ἀνακαινισθὲν καὶ εὐπρεπισθὲν ἐσωτερικῶς τε καὶ κατὰ τὴν περιοχὴν, παρέχει τοῖς πελάταις αὐτοῦ ἀπὸ τοῦδε καὶ ζῦθον καλλίστης ποιότητος καὶ φαγητὰ κρύα καὶ περιποίησιν ἀρίστην, θέλει μένει δὲ ἀνοικτὸν εἰς τὸ ἐξῆς καὶ τὸ ἑσπέρας, ἐνῶ μέχρι τοῦδε τὸ ἑσπέρας ἔκλειε.

(ΣΤ—51 θ)

ΜΕΛΙΑ

ἀρίστης ποιότητος πωλοῦνται εἰς Πειραιᾶ παρὰ τῷ καταστήματι τῶν ἀδελφῶν Κ. Κόκκορια ὅπισθεν τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, εἰς Ἀθήνας δὲ παρὰ τῷ οἰνωπωλείῳ τοῦ Ι. Σοφιανοπούλου παρὰ τῇ Πύλῃ τῆς Ἀγορᾶς. Οἱ ἐπιθυμοῦντες προσελθέτωσαν καὶ θέλουσι μείνει κατὰ πολλὰ εὐχαριστημένοι διὰ τε τὴν ποιότητα καὶ συγκραταβατικὴν τιμὴν των.

(ΣΤ—76 ς)

Τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Δευτέρας ἀπωλέσθη **ΚΥΡΩΝ** μαλλιαρὸς (δασύτριχος). Ὁ εὐρὼν αὐτὸν παρκαλεῖται νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ὁρας καὶ ἀμειψθήσεται γενναίως.

ΔΩΡΑ

ΤΟΥ

ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Οί φιλόκαλοι χαρτοπώλαι άδελφοί Γερασίμο έκόμισαν κατά τό σύνθηες εις τό υπό τήν μεγάλην οίκαν Μελά κατάστημά των διάφορα άντικείμενα κομψά κί χρήσιμα δι' οικογενείας, οι προσερχόμενοι θέλουσιν εύχαρηστηθή διά τε τήν ποιότητα και σήν τιμήν.

Επίσης εύρίσκεται και Σάπων Γλυκερίνης καθαρός και γνήσιος. (ΣΤ—72 η)

VIN DE St RAPHAEL

ΟΙΝΟΣ ΤΟΝΙΚΟΘΡΕΠΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΡΑΦΑΗΛ

Εν Γαλλία έγένετο παραδεκτός εις άπαντα τα Νοσοκομεία καθ' όλον έν γένει των άναρρώσεων, όπου υπάρχει άτονία, άναιμία, καχεξία, χλώρωσις (ώς εις τας νέας κόρας, όπου ή άνάρρωσις βραδύνει, όπου έπήλθε τοκετός, όπου υπάρχει έλληψις όρέξεως και έν γένει όπου άπαιτείται ή διατήρησις τής ζωής και τής υγείας ή χρήσις αυτού του οίνου έλαβε τα πρωτεία.

Οί γέροντες διά τής χρήσεως αυτού άπολαμβάνουν άπαντα τα πλεονεκτήματα τής όρέξεως, τής πέψεως και του ύπνου, δι' δ δικαίως άποκάλεσαν αυτόν οίνον τής μακροβιότητος.

Εύρίσκεται έν τῷ Φαρμακωπορείῳ Κ. Όλυμπίου όδός όλυμπίου Έρμού 206. (Ε—871α)

ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΖΑΡ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΙΑΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Χοιρομήρια άγγλ. γνήσια άρίστης ποιότητος. Τέτον άγγλ. καλλίστης ποιότητος.

Σοκολάτα τό πακέτον λ. 80. **Κακάον** λ. 65.

Άστακοί, Πέικεις και παντός είδους άγγλικά και γαλλικά τρώφιμα ως και κρέατα και **Άνανάδες** του κουτιού.

Σπερματσέτα πρωτοφανή έν Έλλάδι άρίστης ποιότητος και άπηλλαγμένα πάσης άκαταλληλίας των γνωστών. (ΣΤ—43 ι)

ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΖΑΡ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΙΑΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Πυροφυλακτήρια Πυρολαβίδες, πτύα, σάρωθρα, φουσερά κλπ. χρήσιμα θερμάσεως.

Μηχαναί ψητου Πιστήρια δι' αντιγραφην έπιστολών.

Χρηματοκιβώτια σιδηρά, ως και διά κοσμήματα.

Ποντικοπαγίδες διαρκώς στημέναι.

Ώρολόγια, Ξυπνητήρια κλπ. από δραχ. νέας 1 εἰς

Σίδηρα σιδηρώματος, παντός είδους ψαλίδια προς κώμωσιν.

Έργαλεία διά κομψά Ξυλουργήματα. (ΣΤ—44 θ)

Έκομίσθησαν έν τῷ καταστήματι

Κ. ΧΟΥΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ξύλα εις **σανίδας** διά λεπτάς έργασίας (ppur, la découpure) ήτοι noyer, maronnier blanc, ahonrerable mouchette κτλ.

Σχέδια διάφορα και άπαντα τα χρειώδη προς έργασίαν **έργαλεία**. (ΣΤ—3 ιδ)

Είς τό γνωστόν **κτηνοτροφείο** Γουδη πωλείται άχυρον πρώτης ποιότητος και εις συμφέρουσαν τιμήν. Ό έχων ανάγκην ως άποταθή εις τό κρεοπωλείον του κυρίου Σπυρίδωνος Γκοῦμα και Σας. (ΣΤ—62 ζ)

ΔΩΡΑ

ΤΟΥ

ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Διά πᾶσαν λεπτήν και εύγενή καρδίαν οὐδέν εκλεκτότερον και αισθηματικώτερον των άνθών. Δι' έλαχίστης δαπάνης δύναται τις να προσφέρη ως δῶρον, αειθαλές άνθος εις αγαπητόν πρόσωπον, ως ένθύμησιν φιλίας, εύγνωμοσύνης, ύπολήψεως, αγάπης κτλ. κτλ. Γάστραι και άνθοδοχεία πλήρη εκλεκτών άνθών κομισθέντων εκ Παρισίων έξετέθησαν από χθές εις τό κατάστημα του κ. Μ. Καταίμπαλη προς πώλησιν διά τό νέον έτος.

Ό βουλόμενος προσελθέτω. (ΣΤ—78 δ)

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

Η ΜΑΣΑΛΛΙΑ

Τό γνωστόν επί τής όδοῦ Αίόλου Ξενοδοχείον ή **Μασσαλία** διευθυνόμενον υπό των άδελφών **ΑΣΛΑΝΗ** προσέλαβεν ήδη διά τό εστιατόριον αυτών νέον **Μάγειρον**, χρηματίσαντα τοιοῦτον εις διάφορα πρώτης τάξεως ευρωπαϊκά Ξενοδοχεία και άρτι άφιχθέντα ένταῦθα.

Εκτός των φαγητών **διά του καταλόγου** (a la carte), δίδει και γεύματα, είτε έντός του Ξενοδοχείου, έν ιδιαιτέρῳ αϊθούσῃ, είτε και εκτός του Ξενοδοχείου κατά προηγουμένην παραγγελίαν.

Η **μαγειρική** θα είνε **γαλλική** και **ανατολική** διακρινόμενη διά τήν καθαρότητα' αι δε τιμαί εἰσονται **μέτρα**.

Εύρίσκονται δε έν τῷ Ξενοδοχείῳ οἶνοι παντός είδους ευρωπαϊκοί, ελληνικοί άρίστης ποιότητος.

Τό κατάστημα θα μένη άνοιχτόν μέχρι τής 1 μετά τό μεσονύκτιον ὥρας, ότε θα εύρίσκη τις κρύα φαγητά jambons γαλαντίνας, σαλτσιτσότα κλπ.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

Η ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Εν Πειραιεί επί τής όδοῦ Δημοσθένους, υπ' αριθ. 20 μετ' επίπλων καινούργων και ύπηρεσίας προθύμου παρέχει δωμάτια τοίς βουλομένοις προς έν φράγ. (ΣΤ—75 ζ)

ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Είς τό κατάστημα

Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

Όδός Έρμού

Κοιμψοτεχνήματα εκ ξύλου και πηλου τής Ιταλίας και Γαλλίας. **Είκόνες** τής Πομπηίας και χρωμολιθογραφίας. **Άγγεϊα** φαγεντιανού, κοσμήματα εξ αρχαίων νογισμάτων.

Εϊδικότης και **εύθηνία** (ΣΤ—83 γ)

Καρποί Ζαχαρόπηκτοι διαφόρων ειδών Fruits Glacés-Fruits cristallisés. Χάριν τῶν προσηχων έορτών έλήφθησαν εκ Μασσαλίας και πωλοῦνται έν τῷ καταστήματι

Σ ΠΑΠΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗ

και **Πεπονίου** τεμάχια—Melon. Όδός Αίόλου αριθ. 52. (ΣΤ—60ια)